

A

NAGYBÁNYAI REF. EGYHÁZMEGYE

1912. ÁPRILIS 26. NAPJÁN NAGYBÁNYÁN TARTOTT

RENDES KÖZGYÜLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE

*

AZ EGYHÁZMEGYE HIVATALOS KIADVÁNYA

HETVENHARMADIK DARAB

NAGYBÁNYA
NÁNÁSY ISTVÁN KÖNYVNYOMDÁJÁBÓL
1912

A

NAGYBÁNYAI REF. EGYHÁZMEGYE

1912. ÁPRILIS 26. NAPJÁN NAGYBÁNYÁN TARTOTT

RENDES KÖZGYÜLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE

*

AZ EGYHÁZMEGYE HIVATALOS KIADVÁNYA

HETVENHARMADIK DARAB

NAGYBÁNYA
NÁNÁSY ISTVÁN KÖNYVNYOMDÁJÁBÓL
1912

**A nagybányai református egyházmegye
1912. április 26. napján Nagybányán tartott közgyűlésén
jelen voltak**

Széll György esperes és **Tóth Mór** legidősebb viági tanácsbíró elnöklete alatt:

Sátor Dávid, Szabó József, Nagy Elek, Papolczy Zoltán lelkeszi tanácsbírák.

Sinka Lajos, Bay Lajos világi tanácsbírák.

Soltész Elemér lelkeszi, Torday Imre világi főjegyző.

Bogdán Lajos lelkeszi, dr. Helmeczy Pál világi aljegyző.

Nagy Lajos közpénztárnok.

Dr. Harcsár Géza ügyész.

Balajthy Károly, Baranyi Lajos, Czelder Béla, Dávid Sándor, Joó Kálmán, Kató Béla, Kiss Sándor, Kócsi Péter, Kolos Vincze, Kovács László, Kovács József, Magoss Ferencz, Makai Elek, Marcsa Imre, Melegh Albert, Miszti Mihály, Molnár Lajos, Nagy Sándor, Öry Tamás, Sárközy Lajos, Sipos Károly, Szabó Károly, Szász Tihamér, Szentgyörgyi Zsigmond, Sziky Ádám, Varga Jenő, Visky Ferencz rendes lelkészek, Palágyi István segédlelkész.

Fábián István, Kádár Károly tanítótestületi képviselők.

Daróczy Albert adorjáni, Szabó András apai, Balogh Antal aranyosmegyesi, Pajzos Ferencz avasujvárosi, Kiss Kálmán batizi, Biki Sándor egrii, Pap Márton felsőbányai, Horváth József garbolczi, Melegh György kakszentmártoni, Török János kishodosi, Nagy Ambrus kiskolcsi, Gacsályi József kispaládi, Kádár Ferencz kispereskei, Ölyüs Lajos kőszegremetei, Bakos István lázárii, Adorján Gusztáv magosligeti, Fehér Antal méhteleki, Császy Antal mikolai, Szilvássy István misztótfalui, dr. Nagy Gábor nagybányai, Giday Endre nagyhodosi, Bálint Zsigmond nagykolcsi, Kiss Sándor nagypaládi, Károly Mihály ombodi, Kánya József patóházai, Böszörményi Sándor pettyéni, Bánóczi Gusztáv rozsályi, Gaál István sándorhomoki, Kurpé György sárközi, Kertész István sárközujlaki, Sebestyén Endre szamoskőródi, Ajtay János szatmárhegyi,

Király Imre szárazberekai, Sólyom Zsigmond színérváraljai, Szabó István tisztaberekai, Szentpéteri Jenő uszkai, Putnoky Ákos józsefházai, Samu Ferencz vámfalui képviselők.

1. Esperes úr buzgó imádság után, rövid beszéddel

a közgyűlést megnyitja s fölhívására — minthogy egyházmegyei gondnok úr e gyűlésünkön való megjelenésben akadályozva van — a társelnöki széket Tóth Mór legidősebb tanácsbíró foglalja el.

2. A megbízó levelek beszédésével elnökség Dávid Sándort bizza meg. Távolmaradásukat igazolták: Helmeczy József egyházmegyei gondnok, Balogh István, Csaba Adorján, dr. Dezső Kálmán, Szilágyi Tihamér tanácsbírák, Bartók Károly, Kánya Gyula, Oláh Sándor lelkészek.

Egyházmegyei közgyűlésünk alkotó tagjait az elől kitett sorrendben igazolja, a távollevő és magukat igazolt közgyűlési tagok mentségét tudomásul veszi.

Koppermann Gyula szatmárudvarii lelkész távolmaradását, az amaczi, hiripi, szamoskrassói, szatmárudvarii presbyteriumok képviselő nem küldését ha az esperesi hivatalnál f. é. jun. 1-ig nem igazolják: 5—5 K birságnak az egyházmegye pénztárába 1912. jun. 15-ig leendő befizetésére már most köteleztetnek.

3. A jegyzőkönyv hitelesítésére az elnökség a jegyzőkön kívül

Szabó József és Sinka Lajos tanácsbírákat küldi ki; hitelesítés helye: Szatmár; ideje: 1912. május 1.

4. A közgyűlés tagjai közt szétosztott nyomtatott tárgysorozatot közgyűlésünk felolvasottnak tekinti és négy tárgy hozzáadásával a tanácskozás sorrendjéül elfogadja.

5. Olvastatott a Szatmár-Németiben 1912. évi január hó 24-én az egyházmegyei lelkészi főjegyzői tisztségre leadott szavazatok felbontása tárgyában felvett jegyzőkönyv, melyet Széll György esperes, Sátor Dávid és Szabó József állítottak ki.

Az összeszámított szavazatok közül 38 szabályszerűleg állított ki, míg a magosligeti egyháztanács szavazata szabálytalannak találtott. Nem szavazott az adorjáni, a sándorhomoki és a szamosudvarii egyháztanács. Érvényes szavazatok száma 38.

Szavazatot kaptak: Soltész Elemér 34-et, Joó Kálmán 3-at, Bogdán Lajos 1-et s így *Soltész Elemér* az általános többséget elnyervén, a bizottság őt a nagybányai ref. egyházmegye lelkészi főjegyzőjévé megválasztottnak kijelentette.

Egyházmegyei közgyűlésünk a megválasztott főjegyző tevékeny multját jól ismervén, a legszebb reménynyel tekint jövőendő működése elé s örömmel igtatja őt diszes hivatalába, hasznos működésére pedig az isteni gondviselés áldását kéri.

A magosligeti lelkészt 5 K-val megbírságolja, mert az egyháztanács szavazata szabálytalan volt és kötelezi, hogy ezt a bírságot 15 nap alatt fizesse be az egyházmegye pénztárába.

Sándorhomok és Szatmárudvari lelkésze pedig elfogadható mentség 15 nap alatt leendő előterjesztésének elmulasztása esetén szintén 5—5 K bírsággal sujtatik s köteleztetnek, hogy ezt a bírságot 30 napon belül fizessék be az egyházmegye pénztárába.

Szavazatok megsemmisítésével világi főjegyző megbízatik.

6. Olvastatott a Színerváralján 1912. április hó 10-én az egyházmegyei lelkészi aljegyzői tisztségre leadott szavazatok felbontása tárgyában Széll György esperes, Sátor Dávid és Szabó József tanácsbírák, mint bizottsági tagok által felvett jegyzőkönyv, mely szerint beérkezett összesen 41 szavazat. Nem szavazott Szatmárudvari. A magosligeti egyháztanács szavazatát leszámítva, melyen gondnoki aláírás és a pecsét hiányzik, az összes szavazatok szabályszerűek és így érvényes szavazat 40. Ebből kapott Bogdán Lajos 25-öt, Oláh Sándor 15-öt, mely eredményhez képest a bizottság *Bogdán Lajos* lelkészt az egyházmegye megválasztott lelkészi aljegyzőjének jelentette ki.

Egyházmegyei közgyűlésünk a választás eredményét jóváhagyólag tudomásul veszi s a munka, a szorgalom és a szerénységgel párosult puritán jellem jövőendő működése elé várakozással tekint és a megválasztottra a gondviselés áldását kéri.

A magosligeti lelkészt a terhére betudandó szavazat szabálytalansága miatt 5 K bírsággal sujtja s kötelezi ezen összegnek az egyházmegyei pénztárba leendő befizetésére.

A szatmárudvarii lelkész pedig elfogadható mentség 15 nap alatt leendő előterjesztésének elmulasztása esetén ugyancsak 5 K bírsággal sujtatik, mely összeget további 15 nap alatt köteles az egyházmegye pénztárába befizetni.

Szavazatok megsemmisítésével világi főjegyző megbízatik.

7. Soltész Elemér főjegyző, miután a megválasztásában személye iránt már több ízben kifejezésre juttatott bizalomért őszinte köszönetet mond, amennyiben a gyakorlat szerint a jegyzői és tanácsbírói hivatal összeférhetetlen, bejelenti tanácsbírói tisztéről való lemondását.

Egyházmegyei közgyűlésünk a lemondást tudomásul veszi s esperes urat felhatalmazza, hogy a lelkészi tanácsbíróságra a szavazást, ha szükség lesz rá, másodízben is, rendelje el.

8. Bogdán Lajos megválasztott aljegyző a hivatalos esküt leteszi s megválasztásáért köszönetet mondván,

esperes úr üdvözlése után a gyűlés jókívánatai között székét elfoglalja.

9. Olvastatott a következő esperesi jelentés:

Nagytiszteletű és Nagyságos Egyházmegyei Közgyűlés!

Az időközi változásokra és egyéb dolgokra vonatkozó jelentésemet van szerencsém előterjeszteni a következőkben:

I. Őszi közgyűlésünk óta lelkészi karunkból hárman haltak el. Legöregebb társunk, *Bodnár János* kakszentmártoni lelkész 54 évi szolgálat után, vállán 82 év terhével, legelől ment el pihenni amaz örök nyugalomba s beszámolni az ő Urának egy hosszú életről. Nagy hirtelenséggel vágattattak ki sorainkból a közeli napokban *Papp József* adorjáni és *Kálmán Sándor* hiripi lelkésztársaink. Mindketten az élet munkabíró szakában állottak s a vezetésük alatt levő egyházak gondozásán kívül köz-egyházi munkára is nyertek elhivatást. Amaz a tanügyi bizottság s számvevőszék tagja, utóbbi a kebelbeli gyámintézet érdemes kezelő választmányi elnöke s szintén a számvevőség tagja is volt. Mindhármuknak nevét jegyezzük fel jegyzőkönyvünkbe kegyeletes érzéssel.

Ombodi lelkész *Batta Miklós* más helyre távozván el: az üreseedésbe jött lelkészi állásra mult évi okt. 8-án *Gy. Kovács József* választott meg szabályszerűen, ki is állását nov. 12-én foglalta el. A kakszentmártoni lelkészi állás meghívás útján mult év dec. 11-én töltetett be *Baranyi Lajos* avasujvárosi s.-lelkésszel. Szabályszerűen találván a választást: meghívására az engedélyt kiadtam s állását f. év január 1-én el is foglalta.

Segédlelkészül mult év okt. 1-től mellettem *Baranyi Lajos* nyert alkalmazást, majd jan. 1-től *Balogh László* Kakszentmártonból, ki oda okt. 1-én helyeztetett ki; *Kató István* pedig Kiskolcson okt. 16. óta szolgál.

Tanítókul megválasztottak : *Karikás Sándor* Dobrácsapátiban, *Giday András* Nagyhodoson, *Török Sándor* Uszkában, *Boros Sándor* Nagypaládon, *Sütő Imre* Szamoskrassón, *Putnoky Ákos* Józsefházán, *Csele József* Kiskolcson, *Szekeres József* Apahegyen. Okmányait rendben találván, megadtam az engedélyt, hogy állásaikat elfoglalhassák. Ideiglenes tanítókul saját hatáskörömből folyólag megerősítettem *Virágh Cella* okl. tanítónőt Erdődön és püspöki kibocsátás alapján — rendkívüli kivételképpen — *Zöld Ferencz* tanítóképző intézeti növendéket Ombodon.

II. Őszi közgyűlésünk 66. sz. határozata alapján Kánya Gyula, Visky Ferencz, Kádár Károly s az amaczi, kispereskei, magosligeti egyházak képviselői igazolták nálam távolmaradásukat közgyűlésünkről. Nem igazolták, de az 5 K bírságot sem fizették be: Koppermann Gyula, a hiripi, kiskolcsi, rozsályi és szatmárudvarii egyházak.

III. A 72—1911. sz. egyházmegyei határozat 10. pontja alatt jelentéstételre elkötelezett egyházak jelentéseiket mind beszolgáltatták hozzám s ezek alapján a következőket jelenthetem :

1. *Batiz* templomát 1913-ban akarja kijavítani részletes program és fedezet megjelölése mellett; sőt ha ereje engedi, ugyanakkor tornyot is emel.

2. *Kishodos* ez évben templomát kívánja rendbe hozni, jövőre lelkészi lakát megépíteni. Rendkívüli adó és kölcsön lenne a fedezet, 2000 K tőkéjén kívül.

3. *Szamoskrassó* 1913-ban készített tervet temploma tornyának rendbehozására. 1913. dec. 31-ig pótdórából az iskolaátalakítás költségét fedezi s csak attól kezdve foghat hozzá a templom-torony javítás fedezete létesítéséhez, több évre irányuló kivetéssel.

4. *Apa* temploma hibáját oly csekélynek mondja, hogy egy évi kivetéssel helyrehozható annak idején. De hogy mikor? arról nem jelent, pedig ez a fő!

5. *Apahegy* temploma vakolását kijavíttatta. A fedélzet 2 év múlva javítandó s kisebb kivetés útján helyre állítható.

6. *Sándorhomok* 1912, 1913 és 1914-re beosztva, részletekben gondolja a templom ablakai, ajtói és fedél javítását megejteni. Fedezetül a magtár, tőkepénze kamatait s eshetőleg a pótdórt jelöli meg.

7. *Szinérváralja* a templom javításnak eleget tett, a lelkészi lakot ez évben javíttatja ki.

8. *Dobrácsapáti* templomára tervet nyújt be. Többi épületeit jó

rendben levőknek találja, holott iskoláját az egyházlátogatási jegyzőkönyv javítandónak jelenti.

9. *Szamoskóród* a lelkészi lakra tervet s költségvetést terjeszt be. A templom építéshez úgy készül elő, hogy ez évben fát szállít, 1913-ban téglát vett, 1914-ben az építéshez kezd. Fedezete 10.000 K alap, tanítói telek ára 3000 K s kölcsön.

10. *Nagybánya* temploma kijavítását kölcsön útján akarja eszközöltetni, ha a feszült pénzügyi viszonyok megszűnnek.

11. *Tisztaberek* templomépítésre 9000 K tőkéje. Hajlandó 30 éven át 600 K évi kivetést teljesíteni, hogy erre 10.000 K kölcsönt vehessen fel. Segélygyűjtést is akar s így 1913-ban a templomépítést is megkezdene.

12. *Egri* templomépítési alapja mintegy 12.000 K. 1912-től 600—800 K-t akar pótdóul kivetni s évente magtárából 400—500 K-t félretenni, könyöradományt gyűjteni. Így reméli 8—10 év alatt az építés megkezdését. Lelkészlak-építésre van 10.505 koronája. Az építkezés megkezdése ez évben várható.

13. *Uzska* iskola építését befejezte. Papi lak építését 1913-ra halasztja. Fedezete: kölcsön, rendkívüli adó.

14. *Rozsály* lelkészi lakát most építteti. 800 K kölcsönre kér engedélyt.

15. *Garbolcz* átalakításra váró épületei javítására építkezési alapot létesít 15% pótdó kivetésével s akkor eszközli az átalakítást, ha az alap nagyobb kölcsön törlesztését megbirja.

16. *Kakszentmárton* folyó évben akarja lelkészi lakát átépíteni kölcsön útján, mire fedezetül a pótdó jelöli s földjei jövedelmezőbb mivélését.

17. *Kiskolcs* minden egyházi épületet kellő karban levőnek talál, holott a lelkészi lak javítandónak jelentetett az egyházlátogatási jegyzőkönyvben.

18. *Misztótfalu* intézkedést tett a lelkészi lak terv és költségvetésének készítésére. A tervezetről később tesz jelentést.

19. *Sárköz* templomát újra építi ez évben s 1913-ban, alapja s kivetés útján; lelkészlakát szintén ez évben befedi s kijavíttatja a melléképületekkel.

20. *Nagyhodos* lelkészlaka kijavítását ez év folyamán eszközli kölcsön mellett.

21. *Pettyén* lelkészlaka átalakítása tárgyában ez idő szerint az egyház — iskola építésből származó kimerültsége folytán — nem tehet semmit.

22. *Ombod* hozzáfogott iskolája átalakításához.
23. *Józsefháza* iskoláját a kíváncsághoz mérten rendbe hozatja.
24. *Kispeleske* új iskolát épít, államsegély és kölcsön útján.
25. *Mikola* ez évben lehetőleg, de legkésőbb jövőre iskoláját át-
alakítja, póttadóval vagy kölcsönrel.

Kérem e jelentéseket — a 8. és 17. sz. alattiak kivételével, melyek pótlándók — tudomásul venni, de egyszersmind — nehogy papíron maradjanak — utasítani is az egyes egyházakat, hogy benyújtott jelentésüket fokozatosan valósítsák meg s az ellenőrzéssel, a foganatosítás iránt, méltóztassék az egyházlátogatást megbízni.

IV. Köztudomásu, hogy a vármegyei közigazgatási bizottság a törvény kívánalmainak meg nem felelő iskolai elhelyezések záros határidő alatti rendbehozását elrendelte és e rendelkezés iskolafentartó egyházaink csaknem mindegyikét érinti, kisebb-nagyobb áldozatot követelve. Ugy gondolom, hogy közgyűlésünknek segítségére kell sietnie egyes egyházainknak s bátorítani, tanácsolni őket s épp azokat, melyek csak mostanában építve fel iskoláikat, már is újabb alakítások tételére utaltattak.

Kíváncsághoz lenne, hogy olyan egyházaink, hol csak református iskola van, de a község összes gyermekeit befogadja az, lépéseket tennének, hogy a község állandó évi segélyt szavazzon meg az iskola fentartására, vagy legalább a kívánt átalakítás keresztülvitelére egy bizonyos összeget.

Továbbá megkísérelhető, hogy — hivatkozva egyházaink azon misszióra, melyet az iskola ügy terén a községben betöltenek — folyamodjanak a közoktatásügyi minisztériumhoz építkezési segélyért. Végre kérnünk kellene az egyházkerületet, hogy az 1907—19. sz. határozatának a) pontját, mely a felemelt államsegélyből a népiskolák tőke-segély alapját 20%-kal létesíti, aként változtatná meg, hogy ez az alap nagyobb % évi adományt nyerne s így iskolai ügyünket nagyobb mérvben szolgálhatná.

V. Az egyházmegyei elnökség az I. t. cz. 15. §-a d) pontja alapján Józsefházának 600 K-ig, Uszkának 333 K-ig terjedő ideiglenes kölcsön felvételre engedélyt adott. Továbbá a 113—1908. sz. egyházmegyei végzés mellett 1707—1908. sz. a. jóváhagyott tervek alapján a nagypaládi egyháznak megadtam az építési engedélyt azon feltétellel, hogy tervezett kölcsönét jóváhagyassa s építési ellenőrt alkalmazzon. Viszont 98—1911. sz. egyházmegyei végzés folytán jóváhagytam az uszkai lelkész lak tervét, költségvetését s utasítottam, hogy megfelelő

fedezetről gondoskodják a tervbe vett építkezésre nézve. A 151—1911. sz. e. m. végzés 4) pontja alatt ifj. Bak János ellen elrendelt fegyelmi eljárás megindítását — számvizsgáló azon jelentésére, hogy az ügy elintéztetett s roszakarat nem forgott fenn — elhalasztottam s jelenben az eljárás elrendelésének beszüntetését tanácsolom.

VI. A nyilvános ellenőrzés szempontjából jelentem, hogy a földrengés által sujtott kecskeméti egyház javára eddig 506 K 07 f gyűlt be 27 egyházból hozzám. Adakozó egyházaink a következők: Aranyosmegyes 12 K 50 f, Szatmárgörbed 1 K 50 f, Ombod 40 K, Amacz 10 K, Tiszaberek 11 K 20 f, Nagykolcs 40 K, Kishodos 4 K, Kiskolcs 34 K 18 f, Batiz 6 K 90 f, Mikola 5 K, Felsőbánya 25 K, Kőszegremete 3 K, Szárazberek 13 K 72 f, Pettyén 15 K, Sándorhomok 11 K 65 f, Kispereske 27 K 15 f, Lázári 20 K 30 f, Apa 22 K 94 f, Kakszentmárton 19 K 70 f, Nagypalád 30 K, Nagyhodos 6 K 14 f, Egre 17 K 39 f, Avasujváros 70 K, Méhtelek 12 K, Hirip 15 K, Kispalád 22 K, Garbolcz 10 K.

Jelentésem zártán vagyok Avasujváros, 1912. április 22-én. Kiváló tisztelettel, *Széll György* esperes.

Egyházmegyei közgyűlésünk:

I. Az emberi életkor bibliai határáig hűséggel munkálkodott aggastyánnak, néhai **Bodnár János** volt kakszentmártoni lelkésznek, valamint az Úr szőlőjéből már a kora délutáni órákban hazaszólított, egyházuk s a köz javáért mindenkor odaadással fáradozott munkásoknak, néhai **Papp József** volt adorjáni és néhai **Kálmán Sándor** volt hiripi lelkésznek áldott emlékezetét kegyelettel örökíti meg jegyzőkönyvében

Gy. Kovács József ombodi, Baranyi Lajos kakszentmártoni ifju lelkészeket szeretettel és hivatásuk betöltése felől táplált jó reménységgel köszönti tagjai sorában.

Balogh László és Kató István segédlelkészeket az egyházmegyébe bekebelezi.

Karikás Sándor dobrácsapátii, Giday András nagyhodosi, Török Sándor uszkai, Boros Sándor nagypaládi, Sütő Imre szamoskrassói, Putnoky Ákos józsefházai, Csele József kiskolcsi, Szekeres József apahegyi rendes, Virágh Cella erdődi, Zöld Ferencz ombodi ideiglenes tanítókat állomáshelyükön jelzett minőségben megerősíti, a még esküt nem tett rendes tanítókat eskütételre felhívja.

II. Mult őszi közgyűlésről elmaradt s magukat igazolt lelkészek és képviselők mentségét elfogadja; Koppermann Gyula lelkészt, a hiripi, kiskolcsi, rozsályi és szatmárvári egyházak presbyteriumait 5—5 K birságnak az egyházmegye pénztárába 15 nap alatt beküldésére fegyelmi eljárás terhe alatt kötelezi.

III. Egyházi épületeik javításáról, ujjáépítéséről jelentést tett egyházak terveit tudomásul veszi és nyilvántartja; azok fokozatos valószínűségének ellenőrzésével az egyházlátogatóságot megbizsa. A dobrácapáti iskolára és kiskolcsi lelkészi lakásra vonatkozó ellentétes jelentéseknek az esperesi hivatalhoz 30 nap alatt beterjesztendő magyarázatát az illetékes presbyteriumoktól elvárja.

IV. Amaz egyházak presbyteriumait, melyeknek iskola-épületei, egy vagy más tekintetben a törvény kívánalmainak meg nem felelők lévén, kisebb-nagyobb áldozattal rendbehozandók: felhívja, hogy az eszközöndő javítások, átalakítások költségeinek biztosítása végett vagy az illető községi képviselőnél, vagy a vallás- és közoktatásügyi miniszteriumnál építkezési segélyért állhatatosan zörgetni ne késedelmeskedjenek.

Egyszersmind tisztelettel megkeresi a főtiszteletű és méltóságos egyházkerületi közgyűlést, hogy 19—1907. sz. határozatának a) pontját (mely a fölemelt államsegélyből a népiskolák tökesegélyalapját 20%-kal létesíti) akként méltóztassék módosítani, hogy ez az alap a jelzett forrásból mentől nagyobb évi dotációban részesülvén, sokfelől szorongatott iskolafentartó szegény kis egyházainkat a jelenleginél hathatósabb támogatásban részesíthesse.

V. Az egyházmegye elnökségének e pont alatt jelzett, építkezési és kölcsönügyekben időközben adott engedélyeit jóváhagyólag veszi tudomásul; az ifj. K. Bak János kishodosi gondnok ellen elrendelt fegyelmi eljárást, tekintettel az ügy minden sérelmet orvosló békés elintézésére, beszünteti.

VI. Végül elismeréssel jegyzi föl a megrendítő csapás által sújtottak megsegítésére adakozó szeretet bizonyosságait s úgy a kecskeméti, mint az újabban szörnyű próbára tett panyolai egyházat a buzgó hívek kimeríthetetlen áldozatkészségébe ajánlja.

10. Olvastatott az egyházkerületi közgyűlés 569—1911. sz. határozata, mely a parókhíalis köröket szervezett egyházközségekben a presbyterek választásának módjáról szabályrendeletileg intézkedik.

Minthogy ilyen egyházközség egyházmegyénkben nincs, egyszerűen tudomásul vétetik.

11. Az egyházkerületi közgyűlés 599—1911. számú határozata tudomásul vétetik.

12. Olvastatott a 494—1911. sz. egyházkerületi határozat egyházmegyénk 148—1911. sz. felterjesztése tárgyában.

Tudomásul szolgál.

13. Olvastatott az egyházkerületi közgyűlés 493—1911. sz. határozata egyházmegyénknek az iskolai birságpénzek ügyében Szatmár vármegye közíg. bizottsága által 4585—1910. sz. a. kiadott sérelmes határozata ellen tett feljelentése tárgyában.

Az egyházkerületi határozat mihez tartás végett tudomásul vétetik.

14. Olvastatott az 596—1911. sz. egyházkerületi határozat, mely a községek vagy állam által létesített gazdasági ismétlő iskolákban a tanerők alkalmazásánál az egyházi előljáróságokat nagy éberségre hívja fel.

A határozat figyelemben tartására a kebelbeli presbyteriumok felhivatnak.

15. Olvastatott az egyházkerületi közgyűlés 600—1911. sz. határozata, mely egyházmegyénknek a sárközújlaki felekezeti iskola államosítása tárgyában 84—1911. számú megfélebbezett határozatát jóváhagyja, de utasítja az egyházmegyét, hogy mutasson rá, mimódon lehet a sárközújlaki iskola ügyén segíteni s adjon felvilágosítást a tanulók számának apadásáról.

Egyházmegyei közgyűlésünk teljes egészében megismétli mult évi 84. sz. a. hozott határozatát, melyben a segítés módjára a maga részéről már rámutatott s a tanulók számának apadását a beszolgáltatott adatok alapján a reform. lakosság fogyásában látja.

16. Balogh István kiskolcsi lelkész bejelenti tanácsbírói tisztéről való lemondását, köszönetet mondván azért a megtisztelő bizalomért, melylyel az egyházmegye évek hosszú során át megajándékozta volt.

Egyházmegyei közgyűlésünk, midőn a tanácsbírói tisztet több mint két évtizeden át nagy buzgósággal és sok tapasztalattal betöltött agg lelkész lemondását tudomásul

veszi, elismeréssel igtatja jegyzőkönyvébe azokat az érdeme-
ket, amelyeket e minőségében egyházmegyénk ügyeinek in-
tézése körül szerzett.

Egyben esperes úrat felhatalmazza, hogy a szavazást
a lelkészi tanácsbírói állásra — ha szükséges lesz, másod-
izben is — rendelje el.

17. Miszti Mihály lelkész az egyházmegyei közgyűlés által 89—1911.
sz. a. tárgyalta és az egyházkerületi közgyűlés által 493—1911. sz. a.
visszatett ügy iratait a vonatkozó közigazgatási bírósági végzéssel ki-
egészítve — amely végzés szerint a közig. bíróság ebben az ügyben a
maga hatáskörét nem állapítja meg — újlag beterjeszti.

Közgyűlésünk az ügyiratokat a 89—1911. sz. egyház-
megyei határozattal együtt az egyházkerületre fölterjeszti.

18. Miszti Mihály józsefházai lelkész javaslata az iskolai dologi
szükségleteknek adócsökkentési segélylyel fedezése tárgyában,
kiadatik a tanügyi bizottságnak.

19. Az uszakai egyházból Baka László presbyter és 6 társa terje-
delmes beadványukban az esperesi hivatal útján azzal a kérelemmel
fordulnak egyházmegyei közgyűlésünkhöz, hogy 1) Szentpéteri Jenő
gondnok számadása sürgősen vizsgáltsék felül; 2) a folyó évi költ-
ségvetés készíttessék el; 3) a folyó évi adókimutatás érvényteleníttessék;
4) a presbyteriumnak új lelkészi lakás építésére vonatkozó határozata
helyeztessék hatályon kívül; 5) Szentpéteri Jenő a gondnoki hivataltól
mozdítottassék el.

Egyházmegyei közgyűlésünk a beadvány 1—4. pont-
jaira vonatkozó panasz megvizsgálására Tóth Mór egyház-
megyei tanácsbíró és Joó Kálmán számvizsgáló biz. tagot
küldi ki azzal, hogy kimerítő jelentéseket az esperesi hiva-
tálhoz 30 nap alatt terjesszék be. Az 5. pontban kifejezett
kérelmökkel az aláírók forduljanak az egyházmegyei bíróság
elnökségéhez.

20. Eskütételre jelentkeztek Sütő Imre szamoskrassói, Giday
András nagyhodosi, Boross Sándor nagypaládi tanítók, György Erzsé-
bet avasujvárosi, Melegh Erzsébet köszegremetei tanítónők.

Miután a hivatalos esküt letették, esperes úr meleg-
hangú buzdító beszéddel bocsátotta el őket további mun-
kájokra.

21. Szatmárhegyi lelkész és kántor, miután eredménytelenül kérték
volt az egyház presbyteriumát annak kimondására, hogy „járhatatlan

sárban, esős időkben vagy a temetkező feleknek tétessék kötelességévé az egyházi tisztviselők részére szekérküldés, vagy pedig az egyház, pénztára terhére, gondoskodjék a szükséges fuvarról": kéri az egyházmegyét oly értelmű határozat hozatalára, mely szerint a szatmárhegyi egyház sáros, esős időben végzendő temetéseknél az egyházi tisztviselők részére szekeret adni köteles.

Tekintettel a szatmárhegyi közismert helyszíni, közlekedési és távolsági viszonyokra, nagyönis méltányolandónak tartja közgyűlésünk belhivatalnokok kérelmét s amennyiben az egyháztanács azt a maga körében nem találta teljesíthetőnek: utasítja közgyűlésünk a szatmárhegyi egyház gondnokát, hogy temetéseknél, ha a gyászos ház a lelkészi lakástól, vagy a temetőtől egy kilométernél távolabb esik; sáros, esős időben pedig kisebb távolság esetén is, a belhivatalnokok számára szekérről gondoskodjék, amelynek díját az egyháztanács a temettető felektől másnemű díjakkal együtt esetről-esetre beszedheti.

22. Az erdődi missziói leányegyház presbyteriuma 1911. nov. 27-én 21. sz. a. kelt határozatával az előkönyörgő-tanítói állást megszünteti, nem lévén kilátás arra, hogy a minimális tanítói fizetés mellett állandó előkönyörgőt nyerhessen az egyház; egyszersmind Virágh Cella okleveles tanítónőt megválasztja s e választásnak végleges, esetleg 3 évre szóló jóváhagyását kéri.

Közgyűlésünk helyesléssel veszi tudomásul az esperesi hivatalnak azt az intézkedését, mely szerint az erdődi előkönyörgő-tanítói állás megszüntetésének felsőbb jóváhagyásáig csupán ideiglenes tanítónő alkalmazását engedélyezte. Egyébként, tekintettel a fenforgó körülményekre, az egyháztanácsnak az előkönyörgő-tanítói állás megszüntetését kimondó jelzett határozatát jóváhagyja; egyben felhívja a leányegyház presbyteriumát, hogy a nőtanítói új állás szervezésére nézve hozzon szabályszerű határozatot s ezt, valamint az ujonnan kiállítandó tanítónői díjlevél 4 példányát az esperesi hivatalhoz mielőbb küldje be; esperes úrat pedig fölkéri és meghatalmazza, hogy az itt jelzett okmányok beérkezése után a vonatkozó határozatokat megerősítés végett az egyházkerületi gyűlésre terjeszsze föl.

23. Szerdahelyi Zsigmond egrii egyházi gondnok az esperesi hivatalhoz 1912. márc. 15-én intézett beadványában intézkedést kér arra

nézve, hogy volt lelkészüknek esketési stóla mérséklése fejében 1898-ban az egyháztanács által használatra átadott 3 hold föld hasznóbér-értéke állapíttassék meg s a megállapítandó hasznóbér-érték és a stólamérséklés értéke közt mutatkozható különbség megtérítésére volt lelkészük köteleztessék, jelenlegi lelkészük pedig a szóban forgó 3 hold föld használatától annyival inkább tiltassék el, mert azt neki az egyháztanács használatra át nem adta és mert lelkész az elődje által eszközölt stólamérséklésből származó veszteség kárpótlására az egyház pénztárából 1911. évre 14 K-t föl is vett.

Az esperesi hivatal márc. 20-án 480. sz. a. értesítette nevezett gondnokot, hogy az egyháztanácsnak a 3 hold földet lelkész használatába átadó 1898-ban hozott jogérvényes határozata az egyház volt lelkészére nézve meg nem bolygatható. Ami pedig e földbirtok használatát az új lelkészszel szemben illeti: arra nézve első helyen az egyháztanács jogosult intézkedést tenni és határozni.

Szerdahelyi Zsigmond az esperesi intézkedés ellen április 6-odiki kelettel főlebbez az egyházmegyei közgyűléshez.

Egyházmegyei közgyűlésünk az esperesi hivatal intézkedését helyesli és kimondja, hogy az egrii egyháztanács és lelkész közt a 3 holdnyi új temetőhely használatára nézve 1898-ban létrejött egyesség az egyház volt lelkésze ellen semminemű igény alapját nem képezheti; ellenben jelenlegi lelkészre nézve az egyháztanácsnak e tárgyban hozott avagy hozandó határozata az irányadó.

Miről felebbező kivonaton értesítettik.

24. Olvassatik az erdővidéki ref. egyházmegyei Kálvinszövetség 1911. október 31-edikén tartott közgyűlése jegyzőkönyvének 8. számú indítványa a lelkészi fizetések korszerű sürgős rendezése végett indítandó országos mozgalom tárgyában.

Egyházmegyei közgyűlésünk, tekintettel a református lelkészek fizetésének a mai megélhetési viszonyok között más tisztviselőkéhez mérten felháborítóan csekély voltára, arra kéri a főtiszteletű egyházkerületi közgyűlést, méltóztassék az egyetemes koventhez intézendő fölterjesztésében kifejezést adni annak a határozott kívánságának, hogy egyházi legfőbb közigazgatási hatóságunk a már nem egy ízben ígéreteket tett, de azokat mindeddig be nem váltott m. kir. államkormánynál, a református lelkészek fizetésének legalább a E. T. I. t.-cz. 114. §-ában biztosított mérvben leendő halaszt-

hatatlan fölemelését, rendezését végre-valahára erélyesen sürgesse meg.

25. Nagy András, a magyar ref. énekvezérek egyesületének elnöke, a „Népiskolai karénektár“ 1 példányát azzal a kéréssel terjeszti be, hogy az gyűlésünkön megismertelvén, kedvező fogadtatás esetén iskoláinkban használatra bevezetessék.

Kiadatik a kebelbeli tanító-egyesületnek azzal, hogy ismertető jelentését őszi gyűlésünkre terjeszsze be.

26. Főt. püspök úr, mint az O. R. L. E. elnöke, megküldi az O. R. L. E. belügyminiszterileg megerősített alapszabályait.

Egyházmegyei közgyűlésünk a bemutatott alapszabályokat a karöltve együttműködés s támogatás ígéretének kifejezése mellett tudomásul véve, levéltárába helyezi.

27. Egyházmegyei tanítóegyesület elnöke az egyházkerület 552—1911. sz. határozatával visszatett alapító-levél három példányát kéziratban ismételten beterjeszti.

Közgyűlés a már jóváhagyott alapító-levél egy példányát az egyházkerületre fölterjeszti, egy példányt az egyházmegye levéltárába helyez, egyet a tanítóegyesületnek visszaad.

28. Az egyházmegyei tanítóegyesület 1911. jún. 27-edikén Szárazberekén tartott rendes évi közgyűlésének tudomásulvétel végett beterjesztett jegyzőkönyvét

irattárba helyezni rendeli közgyűlésünk.

29. Szabó András és neje Asztalnok Ida amaczi lakosok kéri, hogy az amaczi 100 sz. betétben 423. és 424. hrsz. alatt felvett, a betétszerkesztés rendén tévesen az amaczi ref. egyház tulajdonául átírt ingatlanokra tulajdonjoguk ismertessék el és az amaczi ref. egyháztanács f. évi március 31-én hozott II. sz. határozata hagyassék jóvá.

Vonatkozó iratok az I. t.-cz. 43. § alapján azzal adatnak vissza az amaczi ref. egyház presbyteriumának, hogy új szabályszerű határozatot hozzon névszerinti szavazással s azt a tulajdonjog bekebelezésére alkalmas okirattal együtt jóváhagyás végett egyházmegyei közgyűléshez terjeszsze fel.

30. Az aranyosmegyesi ref. egyház engedélyt kér arra, hogy a tulajdonát képező és a m. kir. csendőrségnek bérbe adott telken a csendőrség részére istálló, szerszámos és zabos-kamrát építsen s bemutatja Aranyosmegyesi község képviselőtestületének e tárgyban hozott határozatát.

Arra a jogviszonyra tekintettel, amelyben az aranyosmegyesi ref. egyház a csendőrségi laktanya felépítése és bérlete tekintetében Aranyosmegyes községgel van s figyelemmel arra is, hogy az istálló és hozzátartozó melléképületek felépítésének elmulasztása a fennálló haszonbéri viszony megszüntetését vonhatná maga után: egyházmegyei közgyűlésünknek elvileg nincs kifogása az építkezés teljesítése ellen; miután azonban kérvényező egyház az épületek bekerülési árát és a várható jövedelmet ez idő szerint nem ismeri, kötelezi közgyűlés az aranyosmegyesi ref. egyházat arra, hogy amint közölve lesz vele a kir. kincstár által felajánlandó bér, ezt jelentse be s az épület tervrajzát és költségvetését jóváhagyás végett mutassa be az esperesi hivatalnak; az egyházmegye elnökségét pedig felkéri és megbízza, hogy az építkezéshez az engedélyt adja meg.

31. A sándorhomoki egyház előljárósága az iránt kérelmez, hogy az egyház tulajdonát képező, a sándorhomoki 26. sz. tjkvi betétben A. III. 1. r. sz. 88. h. r. számu, ó-temetőnek nevezett ingatlanból 36 □-ölet 200 K vételárért Szabó Imre és neje sándorhomoki lakosoknak eladhasson.

Ezzel kapcsolatban olvastatott Molnár Lajos lelkész jelentése, mely az eladást az egyházra nézve előnyösnek mondja.

Egyházmegyei közgyűlésünk a bemutatott adás-vevési szerződést, ha azt nem csak a gondnok, de lelkész is aláírja s 15 nap alatt az esperesi hivatalhoz beterjeszti, a maga részéről jóváhagyja s megerősítés végett az egyházkerületi közgyűlésre felterjeszti.

Kimondatik végül, hogy az eladott ingatlan 200 K vételárának évi kamatát mindaddig lelkész élvezi, míg az összeg új temetőhely vételére nem fordíttatik.

32. Sepsy Géza hagyatéki ügyében a szatmári kir. járásbíróság 8623—1896. P. sz. hagyaték-átadó végzésével az adorjáni ref. egyház utóöröklési joga az adorjáni 62. 88. 124. és a turterebesi 488. sz. tjkvi ingatlanokból a hagyatékhoz tartozó részekre megállapított arra az esetre, ha Sepsy Mariska és özv. Sepsy Gézáné szül. Bencsik Vilma egyenes leszármazók nélkül halnának el.

Miután Sepsy Mariskának és özv. Sepsy Gézánénak is lemenő örökösei vannak, az adorjáni ref. egyház Dörner Gézáné szül. Sepsy Mariskával egyességet kötött, mely szerint utóöröklési jogáról 3500 K

készpénz kifizetése ellenében lemond s az utóöröklési jog törlését megengedi. Bemutatja e tárgyban 1912. márc. 14-én tartott egyháztanács-ülésben hozott szabályszerű 5. sz. határozatát és a törlési engedélyt.

Egyházmegyei közgyűlés a kötött egyességet azzal hagyja jóvá, hogy a megerősített törlési engedély csak a 3500 K kifizetése ellenében adható ki és hogy a 3500 koronát Dörner Géza és neje Sepsy Mariska egyetemlegesen kötelesek megfizetni, továbbá hogy a 3500 K egyházfenntartási alapot képez s mint az adójáni ref. egyháznak el nem költhető tőkepénze kezelendő.

A határozat és a törlési engedély jóváhagyás és megerősítés végett a főtiszteletű és méltóságos egyházkerületi közgyűléshez felterjesztetik.

33. Bogdán Lajos pettyéni ref. lelkész jóváhagyni kéri az *Ecsedi lap lecsapoló stb. társulat* által a pettyéni ref. egyháznak ajándékba adott, pettyéni 71. számú betétben 188/2. és 192/1. hr. számú ingatlanokra vonatkozó ajándékozási szerződést.

Miután az ajándékozás tárgyában s annak elfogadása felett az egyháztanács nem határozott, az egyháztanács határozata nélkül pedig gondnok és lelkész nem jogosultak ingatlanra vonatkozó ajándékozás elfogadására és miután az iratokból nem tűnik ki, hogy micsoda ingatlan birtokok képezik az ajándékozás tárgyát: egyházmegyei közgyűlés a szerződést visszaadja szabályszerű határozathozatal végett a pettyéni ref. egyház presbyteriumának azzal, hogy tegyen jelentést az ajándék tárgyról az ingatlanok térfogatának és telherállapotának kitüntetésével.

34. A szamoskőrödi egyháztanács azt a kérelmét terjeszti elő, hogy a néhai Lőkös Jánosné-féle hagyatékot, amely jelenleg 426 K-t tesz ki s amelynek semmi végrendelet által kikötött célja nincs, mintegy az egyház közszükségleteinek fedezésére adatott, ujjáépítendő lelkészlaka költségeihez felhasználhassa.

Egyházmegyei közgyűlésünk, tekintettel a szamoskőrödi egyház nehéz anyagi helyzetére, engedélyt ad arra, hogy a néhai Lőkös Jánosné-féle 426 K hagyatékot az egyház lelkészlaka ujjáépítésére fordíthassa, azzal, hogy vagyonleltárból a fenti tőke töröltessék.

35. Olvastatott a ménteleki egyháztanács kérelme, melyben a lel-

készslak átalakításával felmerült 1000 K költségtöbblet fedezetére 1912. évi április hó 11-én 15. szám alatt hozott határozata alapján 1000 K kölcsön felvételének engedélyezését kéri olyképpen, hogy ez az 1000 K kölcsön az egyház által a törvényes formák között nyert engedély alapján már felvett 5000 K kölcsönhöz csatoltassék s így együtt hosszú lejáratu kölcsönként állandósíttassék.

Egyházmegyénk közgyűlése a törvényszerűen hozott határozatot jóváhagyja és megerősítés végett a főtiszteletű és méltóságos egyházkerületi közgyűléshez felterjeszteni rendeli.

36. A nagyhodosi egyháztanács kéri, hogy 1912. február 29-én 16. szám alatt hozott határozata hagyassék jóvá, mert a lelkészslak sürgős és halasztást nem tűrő javításának költségei fedezésére 1000 K kölcsönre van szüksége, mely kölcsön fedezetét a rendes egyházi bevételek szolgáltatják.

Egyházmegyénk közgyűlése az egyháztanács határozatát a megjelölt cél keresztülvitele végett jóváhagyja és az 1000 K kölcsön felvételét engedélyezi, elrendelvén, hogy ez a határozat megerősítés végett a főtiszteletű és méltóságos egyházkerületi közgyűléshez felterjesztessék.

37. A kakszentmártoni egyháztanács 1912. évi április hó 2-án 7. szám alatt hozott törvényszerű határozata alapján kéri, hogy az egyházmegyei gyámintézeti pénztárból részére 7000 K kölcsön felvétele engedélyeztessék, mert ezt a kölcsönt a lelkészslak átépítésére fordítja s törlesztéséről részben pótdó kivetéssel, részben az egyházi földeknek jövedelmezőbb művelési ág alá vételével fog gondoskodni.

Egyházmegyénk közgyűlése a törvényes formák betartásával hozott határozatot jóváhagyja s megerősítés végett a főtiszteletű és méltóságos egyházkerületi közgyűléshez felterjeszteni rendeli.

38. A szatmárhegyi egyháztanács 1912. évi március hó 9-én tartott gyűlésében 20. szám alatt hozott határozata alapján kérelmezi, hogy a templomtorony renoválási költségeinek fedezetére 10.000 K rendkívüli egyházi adónak 1912. évre való kivetése és ennek beszedéséig 10.000 K ideiglenes kölcsön felvétele engedélyeztessék.

Tekintettel arra, hogy az egyháztanács 1909. évi augusztus 22-én hozott és az egyházi forumokon jóváhagyott, illetve megerősített határozata az 1909. évi szeptember 26-iki 62. számú és az 1912. évi február 1-én hozott 10. számú határozata folytán végre nem hajtott, ennél fogva szabályszerűen

hozott újabb rendelkezés alapján egyházmegyénk közgyűlése az 1912. évi március 9-én 20. szám alatt hozott egyháztanácsi határozatot jóváhagyja és megengedi, hogy az egyháztanács a megjelölt célra, 1912. év tartamára osztályokba sorozás útján 10.000 K-ig terjedő rendkívüli egyházi adót vethessen ki s egyszersmind átmenetileg, míg ez a rendkívüli adó befizettetik, a szükséglethez mérten, de legfeljebb az említett rendkívüli adóval fedezendő 10.000 K-ig terjedő ideiglenes kölcsönt vehessen fel s elrendeli, hogy jelen határozat megerősítés végett a főtiszteletű és méltóságos egyházkerületi közgyűléshez felterjesztessék.

39. A batizi egyház presbyteriuma 1912. évi április hó 14-én kelt 21. számú határozatával templomrenoválás költségeinek fedezésére elhatározta, hogy az egyháztagekat az 1912. 1913. és 1914. évben 6 osztályba sorozás mellett ideiglenes rendkívüli adóval rója meg s kéri vonatkozó határozata jóváhagyását.

Egyházmegyénk közgyűlése a rendkívüli szükségletre való tekintettel az előre bocsátott kérelemhez hozzájárul és a jelzett időtartamra 6 osztályba sorozás alapján a rendkívüli adó kivetését engedélyezi.

40. A kakszentmártoni egyház presbyteriuma kéri, hogy részben a megerősített új lelkészi és tanítói díjlevelek életbeléptetésével, részben pedig a lelkészi lak átalakításával felmerülő költségek fedezésére az egyháztanácsnak 1911. évi szeptember 7-én hozott 4. számú határozata alapján a f. 1912. évre 30% egyházi pótdó kivetése engedélyeztessék.

Egyházmegyei közgyűlésünk az egyháztanács szabályszerű határozatát jóváhagyja.

41. A garbolczi egyháztanács kéri, hogy az 1912. évi április 12-én tartott ülésében felvett jegyzőkönyv 4. pontjában foglalt határozata alapján engedtessék meg, miszerint újjáépítésre váró épületeinek jókarba helyezése érdekében az egyháztagek a 10%-os adókulcs szerint kivetett adóösszeg 15%-ával legyenek megróhatók.

Az egyházmegyei közgyűlés a szabályszerűen hozott egyháztanácsi határozatot, méltányolva annak tisztes intencióit, jóváhagyja és a megjelölt cél eléréséig a 15%-os pótdó kivetését engedélyezi.

42. Olvastatott a garbolczi egyháztanács kérelme, melyben az 1912. február 10-én tartott ülésében felvett jegyzőkönyv 6. pontjában foglalt határozata alapján az egyházi épületek javítása, az egyház földel-

nek megmunkálása s a termények betakarítása biztosítása érdekében a kötelező közmunka elrendelésének jóváhagyását kéri.

Egyházmegyei közgyűlésünk az egyházközség szegénységére való tekintettel a meghozott határozatot jóváhagyja.

43. A vámfalui egyháztanács 1912. február 25. tartott gyűlésének 9. sz. illetőleg 1912. márc. 3-iki ülésének 4. sz. határozata kapcsán beterjeszti az esperesi hivatal által 2233. sz. a. 1910. dec. 9. megerősített díjlevél alapján, annak némi módosításával, készített lelkészi új díjlevél 4 példányát.

Egyházmegyei közgyűlésünk a vámfalui lelkészi új díjlevelet a maga részéről jóváhagyja s megerősítés végett az egyházkerületi közgyűlés elé terjeszti.

44. Az adorjáni egyháztanács 1912. március 14. napján 4. sz. határozattal, illetőleg 1912. ápr. 14-én tartott gyűlésében hozott pótlással megállapított kántortanítói díjlevél 4 példányát jóváhagyás végett bemutatja. A díjlevél hivatalos értéke lakáson, kerten és államszegélyen kívül 10 K temetési stóla és 40 K tandíjváltság beszámításával 394 K.

Egyházmegyei közgyűlésünk az adorjáni kántortanítói díjlevelet a maga részéről jóváhagyja s megerősítés végett az egyházkerületre felterjeszti.

45. A dobrácsapátii leányegyház presbyteriuma 1911. szept. 24. napján hozott határozatával megállapított előkönyörgő-kántortanítói díjlevelet 4 példányban jóváhagyás végett beterjeszti. A díjlevél lakáson, kerten s temetési stólán kívül 755 K államszegély és 20 K tandíjváltság beszámításával 1000 K javadalmat tüntet fel.

Egyházmegyei közgyűlésünk a dobrácsapátii kántortanítói díjlevelet a maga részéről jóváhagyja s megerősítés végett az egyházkerületi gyűlés elé terjeszti.

46. Szamoskóródi egyháztanács 1912. ápr. 8-adiki gyűlésében 15. sz. határozattal elfogadott lelkészi lakástervet és költségvetést jóváhagyás végett beterjeszti.

Minthogy a terv és költségvetés felülvizsgálására fölkért szakértő (Erdélyi István szatmári főmérnök) többrendbeli lényeges hiba miatt a beterjesztett tervet és költségvetést jóváhagyásra nem ajánlja: közgyűlésünk utasítja egyháztanácsot, hogy szakemberrel készíttessen új tervet és költségvetést a felülvizsgáló főmérnök által adott vázlat nyomán s amennyiben szakértő által elfogadhatónak minősített terve

lesz, azt az esperesi hivatal közgyűlésünk nevében annak idején jóváhagyhatja.

47. Sárközi egyháztanács jóváhagyás végett beterjeszti új temploma tervét s költségvetését, valamint 203—1912. sz. határozatát, mely szerint az építési költségek osztályba sorozás alapján kivetett rendkívüli egyházi adóból fedeztetnének.

Közgyűlésünk a rendkívüli adó kivételére vonatkozó, egyhangulag hozott határozatot a nagyfoku áldozatkészség teljes elismerésével hagyja jóvá; a beterjesztett tervet és költségvetést azonban, miután azt a felülvizsgáló főmérnök hiányai és hibái miatt elfogadhatónak nem tartja, azzal az utasítással adja vissza, hogy szakképzett egyén által készíttessen az egyháztanács új tervet, melynek kivitelére, amennyiben azt a felülvizsgálat annak idején kedvezően véleményezi, az esperesi hivatal engedélyt adhat.

48. A dobrácsapátii leányegyház felügyelő lelkésze vonatkozó egyháztanács határozatok kapcsán beterjeszti a leányegyház új templomának tervét és az építési költségek egy részének fedezésére 6000 K kölcsön engedélyezését kéri.

Minthogy egyfelől az iratok közül hiányzik a költségvetés és szakértői vélemény; másfelől a többrendbeli előterjesztés egymástól eltérő adataiból nem állapítható meg pontosan, mily összeggel rendelkezik az egyház az építkezés költségeinek fedezésére: közgyűlésünk az ügyet kiegészítés végett az egyháztanácshoz visszateszi.

49. Sziky Ádám sárközi lelkész jelenti, hogy egyházában „Sárközi Református Dalárda” címmel énekkar alakult, melynek célja a templomi és temetési istentisztelet buzgóságának emelése s a kedély és szépészeti érzelmek fejlesztése; beterjeszti továbbá megerősítés végett nevezett egyesület alapszabályait.

Egyházmegyei közgyűlésünk örömmel veszi tudomásul a sárközi ref. énekkar megalakulását s a beterjesztett alapszabályokat készséggel megerősíti.

50. Kolos Vincze vámfalui lelkész, egyházmegyei könyvtárnok a könyvtár-bizottság nevében is azt kérelmezi, hogy egy könyvszekrény készíttetésére s új könyvtári-jegyzéknek 100 példányban leendő ki nyomtatására szükséges összeg az egyházmegye közpénztárából utaltassék ki.

Egyházmegyei közgyűlésünk, mely éppen a múlt évben

mondta ki a lelkészi könyvtár helyes fejlesztését és okszerű gyarapítását s esetenként segélyeket is helyezett kilátásba, a kérelmet teljesíti s esperes urat a szükséges összeg kiutalására felhatalmazza, megjegyezvén, hogy a könyvtári jegyzék 200 példányban nyomtatandó.

51. Olvastatott néhai Papp József számvizsgáló-bizottsági tag következő jelentése:

Nagytiszteletű és Nagyságos Egyházmegyei Közgyűlés!

151—1911. sz. egyházmegyei jegyzőkönyvi határozattal az uszakai és sárközujlaki egyházak 1910. évi számadásainak rendbehozására nyervén megbízást, eljárásom eredményéről a következőkben van szerencsém jelentésemet betérjeszteni.

1) *Uszkában* megjelentem 1911. évi nov. hó 28. napján. Számadási főkönyvet, ellennyugtákat és nyugtákat nem találtam, minek okát a lelkész és presbyterium azzal indokolta, hogy az 1910. esztendőben 3 gondnoka is volt az egyháznak s egy ezek közül minden leszámolás és számolási adatok betérjesztése nélkül Amerikába vándorolt s ugyancsak az 1910. esztendőben lelkészváltozás történt az egyházban, a jelenlegi ifju lelkész nevezett év augusztus havában foglalván el hivatalát. Az adott helyzetben, a naplók alapján, az egyház 1910. évi bevételének, kiadásának és pénztári maradványának megállapítására lettem tisztán utalva. A presbyteriummal egyetértőleg ezeket meg is állapítottam és pedig a következőleg: Összes bevétel volt 6267 K 13 f, összes kiadás 5446 K 67 f, pénztári maradvány 1910 december 31-edikén 820 K 46 f. A bevételek és kiadások valódiságát a presbyterium egyértelműleg elfogadván, igazolta és jelenlétemben jóváhagyta. Megjegyzem, hogy a 820 K 46 f pénztári maradványból 54 K 89 f Gacsályi Károly, 9 K 22 f pedig Kiss Imre volt gondnoknál maradt s ezeket a nagytiszteletű és nagyságos egyházmegyei közgyűlés utólagos jóváhagyása reményében utasítottam, hogy a terhükre megállapított s általuk előttem is elismert összegeket az egyház pénztárába haladéktalanul fizessék be.

Tekintve, hogy ebben az egyházban évtizedek tespedése után új élet csirái jelentkeznek s a fejlődés, a haladás, az új fiatal Timótheus vezetése alatt nyilvánvaló, nemcsak a hiveknek a rendes közterhek viselésén felül az önkéntes adakozásban s más egyházak figyelmébe is ajánlandó lelkes áldozatkészségében, hanem abban is, hogy az új lelkész ottléte alatt már diszes új iskolát és tanítói lakást épített és

rendezett be, új lelkészlakás építésére, templomának rendbehozására s tornyának felépítésére az anyagi erőt dicséretes buzgalommal gyűjti: a kivételes helyzetre való tekintetből, az uszkai egyház 1910. évi számadását, az általam jelzett végösszegezésben, jóváhagyásra ajánlom, annnyival is inkább, mivel ezen egyháznak pénze veszendőben nincs.

2) *Sárközujlakon* megjelentem 1912. évi febr. hó 8-adján. Vizsgálatom eredménye a következő:

A gondnok terhére írni javasolt 20 K a sírbolt-alaphoz tartozván, ez a folyó pénztárt nem illeti. Tévedésből vétetvén be a közpénztári számadásba, már csak a számadás helyessége szempontjából is helyesen töröltetett a közpénztári számadásból s utaltatott át a sírbolt-alaphoz, ahol tényleg el is számoltatott.

A 360 K egyházi föld bérjövödelméről ellennyugta nincs ugyan, de hogy ezen összeg tényleg ennyi volt, igazolja a felmutatott presbyteri jegyzőkönyv, igazolja a volt gondnoknak a számadás alatt talált sajátkezű aláírása. Ha ez összeg be nem folyt volna, akkor a számadó gondnok nem vette volna fel az egyház bevételei közé.

A tőkék jövödelmeiről ellennyugták nincsenek ugyan, de hogy a kamatok hiánytalanul befolytak, azt igazolja maga a számadás. A tőkék összege 500 K. Ennek 8⁰/₀-os kamata 40 K. Ezen összeg pedig hiánytalanul befolyt.

A tűzbiztosítási díjváltó nincs ugyan, valószínűleg elkallódott, de hogy befizettetett, valószínűvé teszi a felmutatott 1911. évi díjkötvény, amely bizonyosan nem adatott volna ki, ha az 1910. évi díj nem lenne kifizetve.

Az 1600 K kölcsön 9-edik és 10-edik félévi annuitásának törlesztése az előttem felmutatott „Fizetési könyvecské”-vel igazoltatván, annak valódiságához kétség nem fér.

A 2000 K tőkesegély 30 K 22 f. kamatjának törlesztése igazolva nincs ugyan, de az 1911. évi kamat-törlesztés postai feladóvevénnyel igazoltatván, az 1910. évi törlesztésnek okvetlenül meg kellett történnie, különben az 1911. évi törlesztés nyugtája, az egyházkerületi pénztár által, nem adatott volna ki.

Tekintve, hogy az egyháznak hiányzó nyugtáit és ellennyugtáit beszerezni már nem lehet; tekintve, hogy az egyháznak semmiféle pénze veszedelemben nem forog; tekintve, hogy a lelkész a számadás helyességeért és az adatok valódiságáért előttem személyesen anyagi és erkölcsi garanciát vállalt: kivételesen a számadást szintén jóváhagyásra ajánlom.

Közgyűlésünk a jelentést tudomásul veszi, az uszakai és sárközujlaki egyház 1910. évi számadását helybehagyja, számvizsgáló díját az uszakai egyház terhére 38 K, a sárközujlaki egyház terhére 8 K-ban állapítja meg és — miután ezt a 46 K-t az esperesi hivatal az egyházmegye pénztárából már kiutalta — pénztárnokot fölhívja, hogy ez összegeket nevezett egyházaktól haladéktalanul vegye be.

52. Olvastatik Joó Kálmán számvizsgáló-bizottsági tag következő jelentése:

Nagytiszteletű és Nagyságos Egyházmegyei Közgyűlés!

151—1911. sz. egyházmegyei határozattal történt azon kiküldetésről, hogy Kishodos, Sándorhomok és Garbolcz egyházak 1910. évi számadásait a helyszinén vizsgáljam át, annak jelzésével, hogy az első két egyházban november 20-án, az utolsóban november 21-én jelentem meg s teljesítettem a számadások megvizsgálását, van szerencsém következő jelentésemet betérjeszteni.

1) *Kishodos.* A számadás vizsgálata közben a pénztári naplóban a következő téves bejegyzéseket észleltem:

a) 21. t. alatt Kelemen János 100 K kölcsön után 4 havi kamatban 2 K 70 f-t fizetett, de 5 K 36 f van bevezetve. Különbség itt gondnok javára 2 K 66 f;

b) 44. t. alatt Bogáti Antal kamatba 3 K 28 f-t fizet, de ezt gondnok 52. t. a. újból bevezette. Tehát itt is 3 K 28 f gondnok javára irandó;

c) ugyszintén a 23. t. alatt bevezetett 72 K 41 f közigazgatási költség postadíjja 34 f, mely bevezetve nincs, gondnok javára irandó.

Ellenben

a) a 37. t. alatt 13 K 40 f és az 51. tétel alatt 59 K 31 f, melyek közigazgatási költség czímén — a postai feladó vevények alapján — újból lettek beírva;

b) ugyszintén a 73. t. alatt „lelkészi lak tetőzetére 3 köteg zsin-dely ára 4 K 80 f“, mely nincs nyugtázva s mely azon egy a nyugtázott 77. tétel alattival, gondnok terhét képezendik.

Ennek folytán a következő különbség áll elő:

1) gondnok javára irandó	6 K 28 f,
2) gondnok terhére	77 K 51 f,
különbség mint gondnok terhe	71 K 23 f,
vagyis a kitüntetett készpénz	261 K 77 f

helyett az 1910 decz. 31-ediki készpénz 333 K — f-ben állapítandó meg.

Megjegyezni kívánom itt, hogy ezen tévedéseket felvilágosításaim után gondnok is elismerte s az ekként előállt pénzmaradvány különbséget — 71 K 23 f — 1911. évi pénztári naplójába helybeli lelkész által azonnal bejegyeztette.

2) *Sándorhomok*. Miután a hiányzott nyugta s ellennyugtákat pótolta, számadása rendben találtatott s lelkész figyelme felhiva lett, hogy jövőre a nyugtákat a főkönyv címletei szerint csoportosítsa.

3) *Garbolcz*. Számadása a személyi járandóságoknál a költségvetés tételeivel nem egyez ugyan, de ez azért van, mert volt lelkész 1909. évi fizetése is ez évben eszközöltetett. Ellennyugtái pótolva lettek. A presbyteri jegyzőkönyvből szerzett meggyőződéseim alapján — hol egyház az egyházmegyei gyűlésre képviselőjéül Szalkai János presbytert küldte ki — jogosnak kellett ismernem a 45. 46. tételek alatti kiadást, mint gyűlési fuvardíjat. Hogy megbízó levele miért hiányzott nevezetnek a gyűlésen való jelenlétekor? a kiadás elbírálásánál számításba nem jöhetett. A gondnok által 7. tételszám alatt összesen 14 K-ban felvett napidíj — melyet az egyház részére részint Szatmáron teljesített bevásárlások alkalmával, részint Mikolában eszközölt cserépszindely vételkor számít fel — kifogásolható ugyan, de terhére nem írható, annival is inkább, mert minden tiszteletdíj nélkül végzi gondnoki hivatalát és mert a kérdéses eseteken kívül az egyház érdekében — kivált építkezések és renovációk alkalmával — számtalanszor teljesít fizetéstelen szolgálatokat.

Ezek alapján Sándorhomok és Garbolcz egyházak 1910. évi számadásait jóváhagyásra ajánlom, ugyszintén a kishodosi egyházét is azon pótlással, hogy a téves bejegyzések helyesbitése által előállt pénzmaradvány különbözettel az 1910. évi decz. 31-ediki készpénzmaradvány 333 K-ban állapítatik meg.

Kiszállásomat gyalog eszközölvén, fuvardíj nem merült fel; napidíj felszámítása pedig általam mellőztetik.

Közgyűlésünk a jelentést tudomásul veszi, Kishodos, Sándorhomok, Garbolcz 1910. évi számadását a tett megjegyzésekkel helybehagyja és Joó Kálmán számvizsgálónak szíves eljárásáért elismerését fejezi ki.

53. Olvastatott az e. m. gyámintézeti kezelő választmány 1912. jan. hó 24-én Szatmáron tartott gyűlésének jkvi 3. száma, amely szerint Sátor Dávid gyámpénztárnok beterjeszti az e. m. lelkészi nyug-

dijintézet 1911. évről vezetett számadását. A számadás szerint az 1910. évi vagyon (4624 K 08 f) 214 K 14 f évi kamat s Tóth Mór tanácsbíró 300 K adományával 5138 K 22 f-re növekedett, melyből nyugtával igazoltan a kebelbeli lelkészek helyett orsz. nyugdíjint. segélyre kiadatott 2502 K 16 f s így 1911. decz. 31-én a tőke takarékbetétben (1261 K 06 f) s 5 db kötvény értékében (1375 K) összesen 2636 K 06 f. Ez a számadás tételről-tételre megvizsgáltatván, helyesnek találtatott.

A jelentést e. m. közgyűlésünk jóváhagyólag tudomásul veszi, pénztárnokot az 1911. évi számadás kötelezettsége alól a szokott fentartással felmenti s lelkiismeretes, pontos munkájáért részére elismerést szavaz.

54. Olvastatott a számvizsgáló bizottság következő jelentése:

Nagytiszteletű és Nagyságos Egyházmegyei Közgyűlés!

Alantírottak mint számvizsgáló bizottság a hozzánk érkezett s általunk megvizsgált 1911. évi számadásokról van szerencsénk jelentésünket az alábbiakban tiszteletteljesen beérjeszteni.

I. Mint kifogástalan s teljesen rendben talált számadásokat, észrevétel nélkül javasoljuk elfogadásra a következő egyházakét:

Batiz, Avasujváros, Amacz, Hirip, Felsőbánya, Józsefháza, Kishodos, Nagybánya, Patóháza, Szatmárpálfalva, Szinérváralja, Szarzberek.

II. A következő egyházak számadásait az alábbi észrevételek, illetve hiányok pótlásának kötelezettsége mellett ajánljuk elfogadásra:

a) *Dobrácsapáti.* Az egyházi tőkepénzről kimutatását utólagosan terjeszse be.

b) *Erdőd.* Számadási főkönyvén lezárást eszközöljön és erről utólag jelentsen.

c) *Egri.* Úgy itt, mint több számadásnál is tapasztalható a nagy ellentét a főkönyv és a költségvetés tételei közt, ami nem helyes, mert a nagy ellentét a realitás rovására esik. A becsatolt jegyzőkönyvi kivonatokból látván a bizottság, hogy a magtári kötvényeket, sőt a tőkepénztári váltókat sem újítják meg, utasítani javasolja a presbyteriumot, az értékeknek lejáratkor pontos megújítására.

d) *Kakszentmárton.* Formailag annyi az észrevétele bizottságnak, hogy a tételek néha nem kerülnek a megfelelő csoportba, mint például: Kiadás III. csoport 15. 16. tétele az I. csoportba lett volna bevezetendő.

e) *Kispalád.* Felhivatik, hogy jövőre, a külső tisztaságra s a számjegyek olvashatóbb kiírására nagyobb gondnal vezesse gondnok pénztári naplóját, mert ezek hiánya igen nehezíti a számvevőszék anélkül is fáradtságos munkáját.

f) *Lázári.* Formailag annyiban esik kifogás alá, hogy a templom-építés költségeinek elszámolása miért van külön és nem a számadási főkönyv III. csoportja alatt — a hová tartozik és van is hely elég hozzá — elszámolva? Sőt ezen 5655 K 18 filléres építkezésről a számadási főkönyvben említés sincs, pedig, legalább egy összegben, átvezetni kellett volna. V. cs. 1. tételéhez adókönyv nincs mellékelve, csak 2 községi bírói nyugta s ezek is októberben keltezve; nem állapítható meg, nincs-e benne jogtalanul megterhelve egyház behajtási költséggel? X. csoport alá oly összegek is jöttek, melyek a III. VI. és VII. csoport alá tartoznak. Jövőre ez figyelembe veendő.

g) *Magosliget.* Miután lelkészi lak építési számadásában Kiss György gondnok, ácsmester részére a szerződés szerinti összegen felül 39 K 86 f túlkiaadást tesz s ezt presbyterium is kifogásolja: ez, mint jogtalanul kiadott összeg, nevezett gondnok terhére íratik, s ehhez képest úgy közpénztári, mint lelkész-lak építési számadása azzal hagyatik helyben, hogy a készpénz maradvány gondnok terhére 167 K 90 f helyett 207 K 76 fillérben állapíttatik meg.

h) *Méhtelek.* Gondnoki naplója csupán Varga Jenő lelkész által van vezetve és aláírva, ami a számviteli és ellenőrzési felelősség szempontjából kifogásolandó.

i) *Mikola.* Pótlás és felvilágosítás küldendő a következőkről: Kiadás III. cs. (7. sz.) alatt befoglalt gondnoki tételek 80 K 10 fillért adnak, a bizonyító 2 nyugta 41 K 10 fillérről szól; III. cs. (8. sz.) alatt befoglalt gondnoki kiadási tételek összege 744 K 70 f, az idevonatkozó 4 drb. nyugta 676 K 16 f. Az 1911. évi adó az adókönyvbe előírva nincs s így nem állapítható meg, hogy az 1910. évi 37 K 17 f községi pótdó túlfizetés, be lett-e számolva az 1911-ediki fizetéseknél?

k) *Pettyén.* Egyedüli megjegyzése bizottságnak az, hogy nem a gondnoki napló, hanem a számadási főkönyv vizsgálendő meg s a megvizsgálás és a gondnoki felmentvény erre vezetendő s ez most utólag is pótolandó.

l) *Szamoskóród.* A nyugták nem mind fedik a gondnoki napló tételszámain, pedig ez is szükséges; a főkönyv tételeivel azonban egyeznek.

III. A következő egyházak számadásait a felsorolandó okok alap-

ján részint pótlás, részint újra szerkesztés végett visszaadni s a következő egyházmegyei közgyűlésre, ismételt elbírálás végett, beterjeszteni javasoljuk.

a) *Adorján*. Magtári számadása és egyházi adó-kivetési s beszédei naplója hiányzik. Nem csatolta az illeték egyenérték és tanítói nyugdíj befizetését igazoló nyugtákat. Tőkepénz állását nem mutatja ki, csak 5000 K adósságát.

b) *Misztótfalu*. Adjon felvilágosítást: miért hoz át előző évről csak 405 K 21 f-t, holott a múlt évi maradvány 1144 K 88 f volt; hová tett 739 K 67 fillért? Tőkepénze egy évi kamat nélkül 1910. év végén 2842 K 40 f volt takarékpénztárban; most miért mutat 1911. jan. 1-én 3551 koronát, holott költségvetésben is csak 2950 K-t vesz fel? Miért nem csatol pénztári napló kiadás V. 50. 51. és 52. tételeiről, összesen 1139 K-ról nyugtákat? Haszonbér hátraléka 203 K 50 f; egyházi adó hátraléka 512 K 70 f. Mit tett ezek bevételése érdekében s ez utóbbiból miért nem törli a bevehetetleneket?

c) *Ombod*. Iskola-gondnok naplóját s az egyházi adó kimutatását nem csatolja s így nem lehet meggyőződni arról, hogy annyi folyt-e be tényleg, mennyit kimutat; maradt-e hátralék és mennyi? Magtárból készpénzül bevett a Főkönyv szerint 204 K 14 f-t, de magtári számadásában termény eladásról s így pénzről is egy szó sincs. Gondnoki napló 141. és 172. tételei alatt Varga Pál 23 K 50 fillért nyugtáz fuvar és hidvámba; de hogy mit cselekedett, mit szállított 7 ízben az egyház részére, az nincs kitüntetve.

Gondnoki napló 162. tétele, mely lelkésznek tanítói ügyben Debreczenbe való utazására 10 K; 166. tétele, mely ugyancsak lelkész és tanító Avasújvárosba, fuvar s ellátási költsége címén 14 K 08 f kiadást mutat; nincs presbyteri jegyzőkönyvi kivonattal megerősítve.

Főlemlítendőnek tartja számvizsgáló-bizottság itt azt is, hogy bár a községben hitelszövetkezet van, de azért számadás szerint soha egy fillér sem tételik be s így időközi kamatjövedelem nincs; tehát egyházmegye idevonatkozó határozata nem tartatik meg.

d) *Szamoskrassó*. 1911. jún. 10-én Imre Györgytől fölvelt 2200 K kölcsönről vagy egy ellennyugta, vagy egy leszámolási jegyzék csatolása lenne szükséges a kölcsön összegének igazolásául. Szintugy a febr. 2. 13. és 14. tétel alatt bevezetett 125 K 74 f + 100 K-ról. Gondnoki napló 28. tétele alatt 1911. márc. 17-én óvásdíj fejében 8 K 55 f van kifizetve, sőt külön még 5 K 50 f fuvar a lelkész számára. Ez a tétel a váltóadásokon külön fel nem hajtható s így az egyházat

sem terhelheti, annál kevésbbé, mert az 1910. dec. 31-iki lejáratától a posta 3 nap alatt föltétlenül kézbesít Szatmárra s a váltó Szatmáron volt megővátolandó. De ezen a váltón Márton Sámuel kibocsátó és Gergely Gyula forgató — a 3 hónap már lejárván — ki is estek a kötelemből; hogyan biztosított tehát a váltó értéke?

e) *Tisztaberek*. A gondnoki napló egyes bevételei és kiadásai nincsenek tételszámokkal ellátva s ezen számozás hiányzik a nyugtákról is; csak nagy vesződséggel lehet az egyeztetést megkísérelni, így pontos vizsgálat alig lehetséges. A számadás átdolgozás végett visszaadandó, hogy a gondnoki napló tételei számokkal s utána a nyugták is ilyenekkel láttassanak el s emellett a nyugták a főkönyv czimletei szerint csoportosíttassanak.

f) *Szatmárhegy*. Számadását későn küldvén be, átvizsgálható nem volt, de a főkönyvben a lezárás t. i. a presbyterium helybenhagyása hiányozván, ennek pótlása végett visszaküldendő.

Rozsály és Uszka későn küldvén számadásaikat, nem vizsgálattott most s így a számvevőszék jelentését ezekről csak az egyházmegye őszi közgyűlése elé terjesztheti. Ugyszintén egyházmegyénk itt fel nem vett egyes egyházai számadásainak — két számvevőszéki tagnak a közlebbi időben történt váratlan elhunytja miatt — úgy megvizsgálását, mint annak eredményéről szóló jelentésünket őszi egyházmegyei közgyűlésünkre valánk kénytelenek elhalasztani.

Nem mulaszthatja el számvizsgáló-bizottság most egyházmegyei közgyűlés figyelmét felhívni azon gondatlanságra, melyet némely egyház követ a költségvetés kiállításakor, midőn az évi rendes tételek beállítását, úgy a bevétel, mint a szükséglet rovatában mellőzi és a midőn a költségvetés ellenére nagyobb kiadásokat is eszközöl s ezt presbyteri határozattal nem indokolja; szükségesnek látja azért, hogy egyházmegyei közgyűlés szigoruan utasítsa az egyházakat a költség-előirányzat lelkiismeretes készítésére s az ahhoz való lehető alkalmazkodásra.

Végül az egyházmegyei közgyűlés 150—1911. számú azon határozatára, hogy számvizsgáló-bizottság adjon javaslatot a kebelbeli minden egyes egyházra kiterjedő egyházfentartási alap létesítésére szükségelt évi pénzösszeg mennyiségére nézve, tiszteletteljes javaslatunk a következő: Mondja ki egyházmegyei közgyűlés, hogy minden egyes egyház köteles évenkénti költségvetési előirányzatában évi rendes bevétele 5⁰/₀-át a szükséglet rovatába egyházfentartási alap czimen beállítani s ennek mérvéig — ha a költségvetés reálitása is követeli —

rendkívüli adó kivetését is engedélyezi; az eként előirányzott összeget évenkénti számadásában is keresztülvinni, azaz a kiadások közt nevezett alap czimén takarékbetétileg elkönyvelni s a takarékbetéti könyvet évenként az egyházlátogatóság előtt felmutatni. Az oly egyházaknak, melyek terhes adósságokkal küzdenek, előterjesztésükre, közgyűlés a $\frac{0}{100}$ mérvének $2\frac{1}{2}\frac{0}{100}$ -ig leszállítására engedélyt adhat.

Kiváló tiszteletünk nyilvánítása mellett maradtunk, Nagybánya, 1911. április 25-én, a Nagytiszteletű és Nagyságos Egyházmegyei Közgyűlésnek alázatos szolgálói: *Tóth Mór* sz. v. b. e. *Vass Gyula*, *Jóó Kálmán* számv. biz. tagok.

Egyházmegyei közgyűlésünk a bizottság I—III. sz. a. foglalt jelentését tudomásul veszi, az egyes egyházak számadásaira vonatkozó javaslatait határozati erőre emeli.

Általában figyelmezteti a presbyteriumokat, hogy az évi költségvetés készítésekor a bevételek és kiadások összeállításánál lelkiismeretes gonddal járjanak el s a jóváhagyott költségelőirányzathoz a lehetőségig alkalmazkodjanak.

Végül utasítja a kebelbeli anya- és leányegyházak presbyteriumait, hogy 1913. évtől kezdve évről-évre a költségelőirányzatba vegyék föl az egyház évi rendes — a személyi járandóságok levonása után mutatkozó — bevételeinek $5\frac{0}{100}$ -át, mint tőkésítendő egyházfenntartási alapot s az eként elkülönítve kezelt vagyonról szóló számadást az egyházlátogatóságnak esetről-esetre mutassák be.

55. Számvizsgáló bizottság jelenti, hogy Nagy Lajos egyhm. közpénztárnok 1911. évi számadását megvizsgálta, azt — annak kitüntetésével, hogy a készpénzvagyon 1911. dec. 31-én 13954 K 46 f + 1600 K (mult évről fenmaradt, kiosztásra váró államsegély) = 15544 K 46 f — rendben találta s pénztárnok felmentését, elismerés kifejezése mellett, javasolja.

Közgyűlésünk a jelentést tudomásul veszi, egyhm. közpénztárnokot az 1911. évi számadás terhe alól a szokott fenntartással, elismerésének kifejezése mellett, fölmenti.

56. Számvizsgáló bizottság bemutatja közpénztárnok 1912. évi költségvetését.

Közgyűlésünk közpénztárnok 1912. évi költségelőirányzatát 5579 K 28 f bevétellel, 5175 K kiadással és 404 K 28 f maradvánnyal jóváhagyja.

57. Kolos Vincze egyhm. lelkészi könyvtárnok 1911. évi számadását — amely szerint bevétel volt 77 K 41 f, kiadás 68 K 76 f, maradvány 8 K 65 f és hátralék a tagoknál 108 K — a számvizsgáló bizottság helyesnek találja.

Közgyűlésünk egyhm. lelkészi könyvtárnokot az 1911. évi számadás terhe alól fölmenti s esperes urat fölkéri, hogy a hátralékokat behajtani sziveskedjék.

58. Olvastatott a tanügyi bizottság 1912. április 12. napján Szatmáron tartott gyűlésének jegyzőkönyve, amint következik.

3. sz. Tárgyaltatnak az egyes körlátogatóknak úgy általánosságban tett, mint részletekre kiterjedő jelentései.

Tanügyi bizottság e jelentések kapcsán örömmel állapítja meg, hogy egyházmegyénk népoktatásügye jórészt hivatásos egyének kezében van, kiknek ügyszeretete, szorgalma és eredményes munkássága elismerést érdemel; nem hagyhatja azonban említés nélkül azt sem, hogy néhány tanítónknak — kiknek neveit ezuttal még nem kívánja nagy nyilvánosságra hozni — főképpen az ifjú tanítók közül többnek, nagyobb odaadással, szeretettel, lelkesedéssel és jobban leszűrődött módszerrel kellene dolgozniok; nagyobb melegség és több közvetlenség lenne szükséges ahoz, hogy nagyobb és maradandóbb eredmény mutakozzék és mindenek fölött önállóbb gondolkodásra tennének szert növendékeik. Csak így lehetne aztán remélni, hogy bizonyos oldalról amugy is felületes, sőt mostoha és tendentiosus elbírálásban részesülő felekezeti népoktatás ügyünk a legszigorubb kritikával szemben is igazolná versenyképességét. Ne elégedjenek meg tanítóink azzal, hogy a növendékek által jól-rosszul betanult leczkét kikérdezik, hanem új anyag feldolgozására és megrögzítésére is fordítsanak időt, gondot és figyelmet. Ezek után pedig nagy gondot fordítsanak a helyes és kellő fegyelmezésre.

Szomorúan állapítja meg tanügyi bizottság, miszerint a *görbedi* iskolában tapasztalt eredmény ismételtelen elégtelen.

Rozsályon pedig szintén tarthatatlan az állapot, mert ott a körlátogatók jelentése szerint rendszeres tanításról és iskolázásról alig lehet szó! Lelkésztanító az iskolára és növendékeire vonatkozó adatait sem képes látogatóság rendelkezésére bocsátani. Naplók egyáltalában nincsenek. Az iskola az e célra épített tágas teremből ki van lakoltalva, itt a lelkész lakik családjával, míg az iskola egy rozzant, piszkos és szűk zsellér házban volna elhelyezve, ha ugyan egyáltalában járnak iskolába a növendékek.

Ehez képest kötelességszerűleg tisztelettel javasolja tanügyi bizottság, hogy Bagoly Albert görbedi tanító és Nagy Sándor lelkesztanító ellen fegyelmi eljárás indíttassék, hogy a türehtetlen és káros állapotok valahára megszüntetessenek!

Miután a kisebb jelentőségű hiányok pótlására és megszüntetésére körlátogatók személyesen figyelmeztették a tanítókat, illetőleg iskolaszékeket s ezek az egyes körlátogatói jelentésekben is feljegyeztettek, egyházmegyei közgyűlés elé csak az alább felsorolandó hiányok pótlása és megszüntetése végett fordul tanügyi bizottságunk javaslattal:

a) *Huszár Benedek* szatmárpálfalvai tanító figyelmeztetendő, hogy az előirt tankönyveket használja; továbbá több odaadással, nagyobb szorgalommal foglalkozzék növendékeivel, hogy több eredményt tanúsíthasson, miután a múlt évihez képest ismét hanyatlás tapasztalható.

b) Felhivandó *Karikás Sándor* dobrácsapátii tanító, hogy az ottani közismert siralmas állapotokat, az évtizedes mulasztást kitartással, lankadatlan ügyszeretettel és buzgalommal, továbbá egyéni és hivatali viselkedésének példás tisztaságával, tiszteletet igénylő folytatásával igyekezzék helyre hozni s e kicsinyke egyházközség óhajtott külső-belső megépítését odaadással munkálni.

c) Az *ombodi* leányiskola épülete életveszélyes lévén, iskolafentartó egyházközség felhivandó, hogy az építkezést még ez év folyamán foganatosítsa. De felhivandó az ombodi egyházközség arra is, hogy okleveles rendes tanítót alkalmazzon, mert az olyan segédtanítókkal, mint a jelenlegi is, több évre veszélyeztetni a tanítás eredményességét.

d) Az *avasujvárosi* iskolafentartó egyház felhivandó, hogy a III—VI. fiú- és leányiskolai termek és tanítói lakások kibővíttessenek, kettős ablakokkal látassanak el és végül az iskola udvara kavicscsal, vagy törmelék kövel leendő meghordásáról is gondoskodják.

4. sz. Tárgyaltatott Magoss Ferencz mikolai lelkeszt, tanügyi bizottsági tag következő előterjesztése és javaslata:

„Közigazgatási bizottság egyházmegyénk számos iskoláját utasította külső hiányainak záros határidő alatt leendő pótlására, ellenesetre az élvezett államsegély elvonását helyezte kilátásba.

Minthogy a vett utasítás végrehajtása s a megjelölt hiányok tervszerű pótlása czéljából iskolafentartó egyházaink utasítást várnak s minthogy a szükséges fedezet előállítása egyes egyházaink anyagi erejét túlhaladja; de meg azért is, mert a figyelmeztetésben foglaltak egyes esetekben a törvénybe foglalt követelményeknél is többet ki-

vánnak: javasolja egyhm. gyűlés előtt tanügyi bizottságunk, méltóztaság a felettes egyházi hatóságok útján fölkérni a vallás- és közoktatásügyi minisztert arra, hogy ott, ahol az iskolaterem elhelyezésében és méreteiben számbavehető hiány nem észlelhető, a kisebb kifogásoktól — ha csak törvénybe nem ütközök azok — tekintsen el, a lényeges hiányok pótlására adott határidőt pedig 1913. szeptember 1-től 1914. évi szeptember 1-ig hosszabítsa meg; ugyanakkor kérje fel az egyházkerületet, hogy azon egyházak részére, melyek megintett iskoláik hiányait önerejükön pótolni nem tudják, gondoskodják segélyforrásról, használja fel e célra a felemelt államsegély ide fordítható részletét, vagy pedig másnemű rendelkezése alatt álló alapból nyújtson segélyt.

Miután pedig a közigazgatási bizottság közvetlenül az egyes egyházakkal közölte az iskolák ellen emelt kifogásait, keresse meg egyházmegyei közgyűlés Szatmár vármegye közigazgatási bizottságát, hogy hasonló esetekben észrevételeit ne az egyes egyházakkal, hanem a nagybányai ref. egyházmegye esperesi hivatalával szíveskedjék közölni. *Utasítsa egyben az egyes egyházak presbyteriumait arra, hogy iskolai ügyekben hozzájok a közigazgatási bizottság részéről érkező megkereséseket foganatosítás nélkül az esperesi hivatalhoz terjeszszék be s erről a közigazgatási bizottságnak értesítést küldjenek.*

Tanügyi bizottság fenti javaslatot egész terjedelmében felterjeszti az egyházmegyei közgyűlésre.

5. sz. Egyházmegyei közgyűlésünk 1911. évi 155. sz. végzésében az egyházmegyei tanítóegyesületnek fizetésrendezés tárgyában benyújtott kérvényét véleményezés és javaslattétel céljából tanügyi bizottságunknak adja ki.

Tanügyi bizottság javasolja, hogy egyházmegyei közgyűlésünk kérje fel a főtiszteletű egyházkerületi közgyűlést, hogy az a konvent útján indítson erélyes és sürgős mozgalmat arra nézve, hogy a felekezeti tanítók törzsfizetése és korpótléka az állami tanítók javadalma-
zásával az államtól e célra nyújtandó segély által mielőbb egyenlővé tétessék, mert hiszen erre a sokoldalú szükség által szorongatott egyházközségek képtelenek volnának; míg másfelől a tanítók e tárgyú kívánsága jogosult. Addig is azonban, míg ez uton eredményt érhetnénk el, hívja fel egyházmegyénk iskolafentartó egyházközségeinket, hogy a tanítók fizetését, amennyiben viszonyaik engedik, tegyék egyenlővé az állami tanítók fizetésével.

6. sz. A külterületeken és szórványokban lakók vallásos oktatására vonatkozólag javasolja tanügyi bizottság, hogy a külterületeken

és szórványokban lakó hittestvéreink gyermekeinek vallásos tanításáról, taníttatásának ellenőrzéséről, esetleg vallásos tárgyú olvasmányokkal leendő ellátásáról azon anyaegyházközség lelkésze gondoskodjék, amelyhez az illető külterület, vagy szórvány tartozik. Magától értődvén, hogy amennyiben ez költséget igényel, azt az egyetemes egyház megtérítendő.

7. sz. A Papp József adorjáni lelkész, tanügyi bizottsági tag elhalálozása folytán megürült tagsági helyre tanügyi bizottságunk az apai körben Misztó Mihály józsefházai lelkészt hozza javaslatba.

8. sz. A nagybányai körben Torday Imre tanügyi bizottsági tag lemondása folytán megürült tagsági helyre tanügyi bizottságunk dr. Nagy Gábor nagybányai ügyvédet hozza javaslatba.

9. sz. Tanügyi bizottságunk tisztelettel javasolja, hogy egyházmegyei közgyűlésünk a tanügyi bizottság tagjai számára, tanügyi bizottsági ülések alkalmával megjelent tagoknak felmerülendő készkiadásaira 8—8 K összeget szavazzon meg és utasítsa pénztárnokot, hogy ezen összeget nyugta ellenében fizesse ki. A tanügyi bizottság tagjai eddig semmit sem kaptak e czímen, sőt egyik körben még a hivatalos iskolalátogatásokra előírányzott fuvarkölttség sem szokott elegendő lenni.

Egyházmegyei közgyűlésünk a bizottság jelentését tudomásul veszi és javaslataihoz képest a következő intézkedéseket teszi.

Ad 3. Bagoly Albert görbedi tanító és Nagy Sándor rozsályi lelkésztanító ellen működésök eredményének elégtelen volta miatt a fegyelmi eljárást elrendeli.

a) Huszár Benedek szatmárpálfalvi tanító, b) Karikás Sándor dobrácsapáti tanító, c) az ombodi és d) avasújvárosi egyházra vonatkozó javaslatokat határozati erőre emeli.

Ad 4. Magoss Ferencz bizottsági tag javaslatát határozati erőre emeli, az egyházkerületre fölterjeszti és Szatmárvármegye közigazgatási bizottságához átteszi.

Ad 5. Egyházmegyei tanítóegyesületnek fizetésrendezés tárgyában beadott kérvényére vonatkozó javaslatot magáévá teszi, az egyházkerületi gyűlés elé terjeszti, egyszersmind fölhívja a kebelbeli iskolafentartó egyházak presbyteriumait, hogy a tanítói fizetést, amennyiben viszonyaik engedik, az állami tanítói fizetéssel egyenlővé tegyék.

Ad 6. A szórványokkal bíró egyházak lelkészeit felhívja első sorban arra, hogy szerezzenek tudomást a szórványokban lakó ref. lelkek s ezek között az iskolaköteles

gyermeknek számáról; ez utóbbiakat házi tanításra alkalmas, káté-szerű könyvecskékkel, illetőleg amennyiben más felekezeti, vagy állami iskolába járnak, a használatban levő iskolai vallástani kézikönyvekkel lássák el és vizsgáltsassák, egyelőre — miután erre más fedezet nincs — a maguk költségén.

Ad 7—8. A Papp József adorjáni lelkész elhunytával megüresedett helyre Miszti Mihály józsefházai lelkészt; a Torday Imre lemondásával megüresedett helyre dr. Nagy Gábor nagybányai ügyvédet tanügyi bizottsági tagokul megválasztja.

Ad 9. A tavaszi egyházmegyei gyűlés előtt tartatni szokott bizottsági gyűlésen megjelent tanügyi bizottsági tagok részére az 1913. évtől kezdve fuvardíjat és 4—4 K napidíjat állapít meg s egyházmegyei pénztárnokot utasítja, hogy az esedékes összegeket bizottsági elnök által láttamozott nyugták ellenében az illetőknek fizesse ki.

59. Tárgyaltatott a következő jegyzőkönyv, mely felvétellett Nagybányán 1912. április 25. az egyházmegyei államsegélyosztó bizottság ülésén.

„Pótlás végett visszaadott kérvényeiket most már fölszerelve beadták a következő egyházak.

a) *Sándorhomok* 1000 koronát kér iskolaépítésből maradt adóssága törlesztésére;

b) *Kakszentmárton* 400 koronár kér szintén iskolaépítési adóssága törlesztésére;

c) *Kispeleske* 1000 koronát kér iskolaépítésre.

Ezekon kívül államsegélyért folyamodnak még:

d) *Sárközüjlak* iskolaépítésre kéri a fentmaradt 1000 koronát, ezen kívül az ezen évben kiosztandó államsegélyből szintén a legnagyobb osztalékot azaz 1000 koronát;

e) *Batiz* iskolaépítésre kér 400 koronát;

f) *Lázári* iskola átalakítására kér egy segélyt;

g) *Nagyhodos* egyházi építésekre és az iskola átalakításából fentmaradt adóssága törlesztésére kér 1000 koronát, ha pedig ezt most nem kaphatná: kéri magát a legnagyobb segélyre előjegyeztetni.

A bizottság a fentmaradt államsegélyre a következő egyházakat ajánlja:

a) *Sándorhomok* részére 1000 K,

b) Kakszentmárton részére 400 K,

c) Kispeske részére 200 K segély kiutalását véleményezi. Megjegyző bizottság, hogy Kispeske segélyezését az 1910. évben nyert 400 K és a múlt évben részére kiutalt 3600 K iskolai tökesegély mellett is azért ajánlja, mert a közelebbi időkben templom- és iskolaépítésben nagy tevékenységet fejtett ki.

A többi egyházak kérvényét bizottság nem veheti figyelembe, bár elismeri és tudja, hogy Sárközújlak a legnehezebb viszonyok között van, mikor iskoláját újonnan kell építenie. Mindennek dacára, még ha alap volna is, nem ajánlhatná segélyre, mivel újonnan építendő iskolájának tervezetét, vagy legalább az erre vonatkozó költségvetést be nem terjesztette. A batizi egyház is jogosan várhatná a segélyezést, mert iskolája megintés előtt áll s az építésre fedezete nincs; általában mindenik kérvényező reá van szorulva a segélyre, de most beadott kérvényük ezuttal nem tárgyalható, ugyan azért visszaadtnak az illető egyházaknak. Kelt mint fent. *Sinka Lajos* biz. h. elnök, *Kató Béla* b. jegyző.

Egyházmegyei közgyűlésünk a bizottság ajánlatához képest a múlt évről fenmaradt egyházmegyei segélyből Sándorhomokot 1000 K, Kakszentmártont 400 K, Kispesket 200 K segélyben részesíti; a többi folyamodó egyházakat felhívja, hogy felszerelt kérvényeiket f. évi őszi közgyűlésünkre adják be.

60. Olvasatott az avasújárósi egyháztanács kérelme, melyben az egyháztanácsnak az 1912. április hó 14-én tartott gyűléséről felvett jegyzőkönyv III. szám alatt foglalt határozata folytán a leányiskola átalakítási költségeinek fedezésére 2000 koronáig terjedő rendkívüli adó kivetésének engedélyezését kéri.

Egyházmegyei közgyűlésünk az egyháztanács szabályszerűen hozott határozatát jóváhagyja és 2000 K-ig terjedő rendkívüli adónak osztályba sorozás mellett kivetését engedélyezi.

61. A rozsályi egyháztanács kéri, hogy az 1912. február 26-án tartott gyűlésében 2. szám alatt hozott és 800 K ideiglenes kölcsönnek a gacsályi hitelszövetkezettől való felvételét célzó határozata hagyassék jóvá.

Egyházmegyei közgyűlésünk a lelkeszlak építésének teljes befejeztetése érdekében a szabályszerűen hozott határozatot jóváhagyja, a 800 K ideiglenes kölcsön felvételéhez

hozzájárul s megerősítés végett a főtiszt. és méltóságos egyházkerülethez való felterjesztést elrendeli.

62. A nagypaládi ref. egyház nyílt árverésen eladta *Nagyéger* birtokán lévő *Paládhát—Bokoréger* nevű erdőbirtokai faállományát és a szántóföldeken levő egyes tölgy és körtefákat Fried Salamon nagypaládi lakosnak 5205 K vételárért, a *Turéger* nevű erdőbirtok faállományát Zelekovics József nagypaládi lakosnak 2171 K vételárért készpénzfizetés mellett 1914. évi márczius 20-ig terjedő kitermelési joggal és azzal a kikötéssel, hogy a fatövek ki nem áshatók és hogy a Fried Salomonnak eladott faállományból csak a 10 cm-nél vastagabb törzsű fák tarolhatók le; bemutatja az e tárgyban kötött szerződéseket s az egyháztanácsnak 1912. év márc. 14-én 2. sz. a. hozott szabályszerű határozatát.

Közgyűlés a faállomány eladására vonatkozó egyháztanács határozatot jóváhagyja, a bemutatott szerződéseket megerősíti s jóváhagyás és megerősítés végett a főtiszteletű és méltóságos egyházkerületi közgyűléshez felterjeszteni határozza.

63. A patóházai egyháztanács 1912. márcz. 17-én hozott 1. számú határozattal megállapított lelkészi díjlevél 4 példányát jóváhagyás végett beterjeszti. A díjlevél értéke lakáson, kerten és kongruán kívül 970 K 38 f.

Egyházmegyei közgyűlésünk felhívja a patóházai egyháztanács elnökét, hogy a díjlevél névszerinti szavazással történt megállapításáról szóló jkvi kivonatot küldjön be az esperesi hivatalhoz, mely esetben a díjlevel az egyházkerületre megerősítés végett felterjesztendő.

64. A szárazberek ref. egyház kéri, hogy a szárazberek 146. sz. betétben A. III. 969. 970. hr. szám alatt tévesen az egyház nevében álló utat és árkot képező ingatlanokra ismertessék el a szárazberek volt urbéresek tulajdonjoga és az e tárgyban kiállított nyilatkozat erősítsék meg.

Sem a jelentésből sem az egyház határozatából nem tűnik ki, hogy a 970. hr. számú árok nem szeli-e az egyház ingatlanát?

Miután pedig az ároknak az a része, amely az egyház ingatlanán esetleg keresztül megy, csak az egyház tulajdonát képezheti, egyházmegyei közgyűlésünk az árok e részére a volt urbéresek tulajdonjogát el nem ismerhetné; miért is e

hiány pótlása végett az iratokat azzal adja vissza a szárazberek ref. egyház presbyteriumának, hogy jelentse be, érinti-e a kérdéses árok az egyház valamelyik ingatlanát s amennyiben érintené, olyan okiratot mutasson be, amelynek alapján az egyházi ingatlanokon keresztül vonuló árokrész továbbra is az egyház tulajdonába maradjon.

65. Olvassatik a missziói bizottság következő jelentése:

Nagytiszteletű és Nagyságos Egyházmegyei Közgyűlés!

A nagybányai ref. egyházmegye területén levő missziói körök 1911. évi állapotáról, az egyes körökből beérkezett jelentések alapján a következőkben van szerencsénk betérjeszteni jelentésünket s ahhoz csatoltan — elfogadás végett — határozati javaslatunkat.

1. *Avasujvárosi kör.* Missziói lelkész Széll György avasujvárosi lelkész. Jelentése szerint hitfeleink száma 199. A konventi utasítás szerint az avasujvárosi hegy a missziói körből ki lesz kapcsolva. Tett lelkész 13 utat. Istentiszteletet tartott mindenkor Vasárnap délelőtt, vagy ünnepeink másodnapján 12 izben és pedig a kör középpontján, hová a vidéken lakó hitfeleink is ellátogattak, Felsőfaluban jan. 29-én, amikor hitfeleinket számbavette és egyuttal az imaházi alap számadást is eszközölte, 36; február 23-án 23; márc. 26-án 22; ápr. 17-én, azaz husvét másodnapján, amikor úrvacsorát osztott 21 hitfelünknek, 46; máj. 28-án 31; jun. 5-én, pünköst másodnapján 19 hívőnek úrvacsorát osztva, 50; jul. 16-án 16; aug. 20-án 20; szept. 24-én 10; okt. 22-én 31; nov. 19-én 29; dec. 26-án 36 hívőnek úrvacsorát osztva, egy betegnek házhoz víve, 68 résztvevő jelenlétében. Ezenkívül istentiszteletet tartott még okt. 15-én az avasujvárosi hegyen, nagyszámu résztvevők jelenlétében. Keresztelt 2-t Lajosvölgyről (Mózesfalu). Szétosztott 7 drb újtestamentumot s a kör részére küldött Koszoruból 2 izben 60 drbot 7 K értékben. Hitfeleink az istentiszteletet buzgón látogatták s ez évben a 23 K 40 f perselypénzen kívül a közalapi évi tartozás fedezésére Kovács Ambrus áll. tan. önkéntes adományokból 7 K 20 f-t szolgáltatott be. A magyar református segélyegylet az imaházi alapra 100 K-t adományozott. A számadás-vizsgálat az 1911. évről megtörtént s az imaházi alap 1911. dec. 31-én 6545 K 21 f-t tesz ki kötvényen és betétben. Az állami iskolában a vallást nevezett tanító tanította 10—14 növendéknek sikerrel és istentiszteletre is elvezette őket. A misszió más pontjáról — a pallagi hegyről — 3 gyermek az avasujvárosi iskolát látogatja. Lelkész az istentiszteletek

tartása alkalmával, hitfeleink közéleti viszonyai iránt is érdeklődött. Táblás kimutatása rendben, ugyanzintén uti naplója is, láttamozva. Elszámol 300 K költséget, ugyanannyi segélylyel szemben.

2. *Erdődi kör* 8 szórványnyal, 380 lélekszámmal. Missziói lelkész Makai Elek szatmárhegyi lelkész. Tanító Erdődön 1911. szept. 30-ig Kacsó Ignác; nov. 1—30-ig Rácz Róza; dec. hó 1-től Virágh Cella. Lelkész megjelent Erdődön 19-szer, istentiszteletet tartott Erdődön 11-szer, husvét, pünköst, karácson másodnapjának reggelén. Úrvacsorát osztott 3 ízben 27 + 34 + 31, összesen 92 hitfelünknek; minden alkalommal idegen felekezetűek többen vettek részt istentiszteleteinken. Nagy ünnepeken az imaház (iskolaterem) szűk a hallgatóság befogadására. Keresztelt a központon 6-ot, esketett 1-et, temetett Erdődön 2-t, a tanító is 2-t, együtt 4-et. Konfirmált központon 2 leány, kiknek előkészítését Erdődön a tanító végezte. Iskolát látogatott 4-szer, presbyteriumi ülést tartott s más, az egyház közigazgatásához tartozó ülésen megjelent 9 esetben. Nagy ünnepeken Koszoru-füzetet 42 drbot, Bibliát 4 drbot széosztott. A Téli Ujságot a hivek 18 példányban járatták. Kacsó Ignác tanító 1911. szept. havában, tehát tanítás közben, állami iskolához lett kineveze, állását szept. 30-án elhagyta s míg a pályázat meghirdettetett, a tanítás okt. havában szünetelt. A pályázat azonban eredménytelen volt, pályázó nem jelentkezett; így a kényszer-körülmények miatt nov. 1-től nőtanítót alkalmazott az egyház ideiglenes minőségben. A vasárnapi istentisztelet e miatt okt. 1-től nem tartatott meg rendesen; azonban, hogy mégis olykor-olykor részesüljenek a hívők Isten igéjének hirdetésében, felügyelő lelkész havonként, lehetőleg a hó első vasárnapján, teljes istentiszteletet tartott, melyen az iskolás gyermekek is részt vettek. Az Ur asztalát kenyérrel és borral ez évben is dr. Nagy Sándor ügyvéd, presbyter látta el. Ez évi bevétel 633 K 44 f, kiadás 456 K 24 f, készpénz 177 K 20 f. Ezen kívül betéti könyvben elhelyezve I. harangalap 21 K 64 f; II. templomalap 1029 K 12 f; III. ref. egyházfentartási alap 483 K 37 f; összesen 1534 K 13 f. Lelkész hivatkozva arra, hogy minden éven sok tulkiadása van, megújítja azon kérelmét, hogy segélye legalább 300 K-ra emeltessék fel. Táblás kimutatása, uti naplója rendben, láttamozva. Elszámol 340 K költséget 200 K segélylyel szemben.

3. *Szamoskrassói kör*. Missziói lelkész Oláh Sándor szamoskrassói lelkész. A missziói kör 8 pontján él 31 család, összesen 72 lélekszámmal. Lelkész a körbe 9 alkalommal tett látogatást, mikor is bibliát olvasott 1, bibliát magyarázott 1, esketett 1, temetett 3, úrvacsorát osz-

tolt 1 alkalommal. Az anya-egyházban megkeresztelt a kör területéről behozott 4 újszülött gyermeket. Mindenkor szívesen fogadták s örömmel hallgatták tanításait, hiteősítő, buzdító beszédeit. Buzdította lelkész a szétszórta élő hiveket az anyaegyház templomának látogatására s ott az úrvacsorával való élésre, mit főképpen a főbb ünnepeken teljesítettek is. Körutjaiban megismerte a misszió minden hívét s tanulmányozta családi és megélhetési viszonyaikat és jó tanácsokkal látta el őket. A misszió területén lakó 31 család közül földbirtokos 4, uradalmi alkalmazott 7, cseléd 6, iparos 4, vinczellér 2, vasuti alkalmazott 4, csendőr 2, cigány 2. Kiosztott 30 drb Koszorut és 2 drb újtestamentumot. Iskolaköteles gyermekek közül 2 az anyaegyház iskolájában, 1 a szatmárhegyi állami iskolában rendszeres vallásoktatásban részesül, 1 beiskolázatlan. Táblás kimutatása rendben. Utazási naplója nincs, (püspök úrhoz lett beküldve) ennél fogva a költségek elszámolása nem volt megállapítható.

4. *Nagybányai körben* van 1 leányegyház, 1 fiókegyház és 4 szórvány. Borpatakot, mint közigazgatásilag Nagybányához tartozó telepet lelkész ezuttal már nem mutatja ki. Ez a magyarázata a missziói lélekszám csökkenésének: a tavalyi 194 helyett mindössze 74, t. i. az 1900. évi népszámlálás adatai szerint. Természetesen, ma a lélekszám nem ennyi, hanem mintegy 100.

Lelkész az év folyamán 13 útát tett és pedig Erdőszádán volt 6 ízben, Alsófernezelyen 7 ízben. Úrvacsorát osztott Erdőszádán 4-szer ($20 + 19 + 24 + 22 =$) 85 résztvevőnek. Az alsófernezelyiek Nagybányán szoktak úrvacsorát venni. Predikáció volt Alsófernezelyen 4 ízben, átlag 30—40 résztvevővel (más vallásuak is járnak). Született 4, meghalt 3, házasult 1 pár (tisztá ref.).

a) Erdőszádán 1911 jun. 7-én 61 növendék tett vizsgát; ezek közül 2 volt ref. vallásu (1 fiú, 1 leány), a többi rk. (4.) gk. (52) izr. (3.) Ref. növendékeink közt kiosztott lelkész 40 koszorut, 5 új testamentumot (nagyobbak is kaptak). Ujházásoknak 1 bibliát. Gróf Degenfeld Sándor főgondnok a tanító fizetésébe 280 K-t s tűzifát adott; a grófné szegény gyermekeknek (valláskülönbség nélkül) ruhában és karácsoni ajándékokban mintegy 200 K-t.

b) Alsófernezelyen 1911. ápr. 9-én a fiókegyház törvényesen megalakult s az alakulást a tiszántúli egyházkerület (55—1911. szám alatt) jóváhagyta. Állami elemi iskolába járó növendékeinket Lévay Endre ref. vallásu állami tanító részesítette vallástanításban, heti 2 órán; részére az állam a szokásos jutalomdíjat kiutalta. Kiosztatott 55 Koszoru

és 4 zsoltár. A hivek egyházi adó címén 163 K 20 f-t adtak imaház alapra; ugyanerre báljövelem 102 K 15 f, perselypénz 8 K 40 f, Ref. Segélyegylet adománya 100 K, kamatok 9 K 55 f. Az 1911. évi bevétel (383 K 30 f), hozzáadva az előző évihez (286 K 60 f), az egyház imaház alapja 669 K 90 fillérre emelkedett, minthogy *kiadás ez évben sem volt.*

Lelkész imaház részére telek adományozásáért a pénzügyminiszterhez kérvényt adott be 1911. évi nov. hó 9-én. Eddig válasz nem jött rá. Táblás kimutatása rendben. Uti naplója nincs (püspök úrhoz lett beküldve), ennél fogva a költségek elszámolása nem volt megállapítható.

5. *Felsőbányai kör.* Áll Kapnikbánya fiókegyházból, Giródtótfalu, Bajfalu, Magyarkékes, Szakállasdombó szórványokból 81 lélekszámmal. Missziói lelkész, Nagy Lajos felsőbányai lelkész jelzi, hogy az Alsó- és felsőkapnikbányai fiókegyházban 6 izben végzett egyházi beszéd-tartással istentiszteletet; 4 alkalommal és pedig a 3 főbb ünnepen és szept. első Vasárnapján úrvacsorát is osztott. A hivek örömmel s buzgósággal ragadták meg az alkalmat, hogy egyházunk szertartása szerint részt vegyenek az istentiszteleten.

Karácsonkor úrvacsorával élt 20, az istentiszteleten megjelentek száma 35, köztük más vallásfelekezetűek, p. o. a vegyes házasságban élők hitvesei. Mikor lelkész az istentisztelet tartása céljából megjelent, előzőleg 5 iskolás gyermeket tanított vallásra. Ilyen alkalommal vallásos irányú füzeteket is osztott szét, így 38 drb Koszorút, 4 drb Protestáns árvaházi naptárt, 2 drb Magyar naptárt, 5 drb Csécsy Miklós-féle imakönyvet, 10 drb vallásos irányú elbeszélést, „Krisztus vallását követem-e?” cz. füzetből 4 drbot, dr. Eröss Lajos püspöki jelentéséből 3 drbot.

Keresztelt Kapnikbányán 1 fiú gyermeket a községi jegyzőnél, ki 2 évvel előbb született fiú gyermekét r. kath. vallású lelkésszel keresztelte meg, lelkészt oda vitetni nem akarván, sem a gyermeket ide küldeni. Most pedig lelkész gyakrabban megjelenvén, megvárták legközelebbi odamenetelét; különben most már mindhárom fiú gyermeket reform. vallásunkban kívánják nevelni. A múlt évben megkezdett adakozást folytatták az idén és pedig adakoztak: Kovássy Árpád gondnok, gyógyszerész és Pusztay Gyula presbyter, kereskedő 8—8 K-t, Szabó Albert presbyter és Komoróczy Péter községi jegyző 4—4 K-t. E 24 K évi adománynyal együtt van takarékpénztárban 49 K 78 f.

Az év utólján, a karácsoni megjelenéskor — lelkész — presbyteri gyűlést is tartott. Beszámoltak az ez évfolyamán elért eredmény-

ről s egyuttal az ott volt egyháztalagok egy Kapnikbányáról elköltözött presbyter helyett másat választottak.

E körhöz tartozó Bajfaluban egy ref. vallásu menyasszonyt kapnik lakos r. kath. férfiúval megesketett lelkész, kik leendő gyermekeik vallására egyességet nem kötöttek.

Bajfaluból és Giródtótfaluból a hivek nagy ünnepek alkalmával az anyaegyházba járnak istentiszteletre. Táblás kimutatása rendben. Utinaplója nincs (püspök urhoz lett beküldve) és így a költségek elszámolása sem állapítható meg.

Határozati javaslat.

„Egyházmegyei közgyűlésünk, a szamoskrassói nagybányai és felsőbányai körből nem lévén az iratok közt utazási napló sem eredetben (esperes ur jelentése szerint a püspöki hivatal által bekértek, de vissza nem küldettek) sem másolatban, ezen körök missziói működése felett az uti naplóban foglaltakat illetőleg okmányolt alapon bírálatot nem mondhat. Mindazonáltal az illető körök lelkészeinek általános jelentéséből, ugyszintén a többi körök lelkészeinek jelentéséből is örömmel látja, hogy a missziói lelkészek ez évben is hiven s mindenre kiterjedő figyelemmel és ténykedéssel végezték missziói munkájokat. Midőn ezt helyeslőleg tudomásul veszi, egyszersmind ez általános jelentést az egyes körök jelentéseivel s mellékleteivel s az összesített táblás kimutatással együtt az egyházkerületi közgyűlésre felterjeszteni rendeli.“

Kelt a missziói bizottság 1912. ápr. 10. Színerváralján tartott gyűléséből. *Széll György*, *Szabó József* biz. előadó, *Sátor Dávid* biz. tag.

Közgyűlésünk a missziói bizottság határozati javaslatát határozati erőre emeli és Makai Elek missziói segélyének 300 K-ra emelését ismételten kéri.

66. Missziói bizottság az I. t.-cz. 105. §-ában, továbbá a 289—1911. sz. egyházkerületi és 76—1911. sz. egyházmegyei határozatokban foglalt rendelkezés alapján betérjeszti a nagybányai egyházmegyében lévő anya-, leány-, fiókegyházakról és a szórványok beosztásáról készített kimutatást.

Közgyűlésünk a kimutatást helybehagyja, jegyzőkönyvben kinyomatja s az egyházkerületre fölterjeszti.

67. Erdei József és társai kakszentmártoni egyháztalagok az esperesi hivatal 634—1912. számú, Meleg György kakszentmártoni gondnok ellen betérjesztett bizalmatlansági nyilatkozatukat elutasító határozata ellen felebbezéssel élnek s kéri a határozat megváltoztatásával a

fegyelmi eljárás és vizsgálat elrendelését, mert a gondnok ellen táplált bizalmatlanságuk alaposságát tanukkal kívánják bizonyítani.

Egyházmegyei közgyűlésünk a jelzett számú esperesi intézkedés jóváhagyásával a felebbezést elutasítja, mert az Erdei József és társai által Meleg György gondnok ellen benyújtott bizalmatlansági nyilatkozat tartalmát a kakszentmártoni egyháztanács, melynek a panasz feleletre kiadatott, 1912—11. sz. határozatával, gondnok előterjesztésének meghallgatása után, mint a gondnoknak hivatalos, jóhiszemű egyházépítő munkásságába való szörszálhasogató beavatkozást, elítéli, visszautasítja és rosálja.

Amennyiben pedig felebbezők ez ügyben fegyelmi panasszal kívánnak élni, forduljanak ezzel az illetékes egyházi bíróság elnökségéhez.

68. Kishodosi lelkész beterjeszti a templom és lelkészi lakás átalakításának tervét és költségvetését, kérvén azok jóváhagyását. Jelzi, hogy a hiányzó költséget kölcsön és pótdó utján, esetleg segélyből is fogják fedezni.

Közgyűlésünk a bemutatott terveket és költségvetéseket azzal teszi át az esperesi hivatalhoz, hogy azokat felülvizsgáltatni méltóztassék. Amennyiben pedig a szakértői vélemény a terveket kivitelle nem ajánlaná: már most utasítatik a kishodosi egyháztanács, hogy szakemberrel készíttessen megfelelő tervet és költségvetést s ezeket, valamint kölcsön vételére és pótdó kivetésére hozandó szabályszerű határozatait az esperesi hivatalhoz terjeszse be. Esperes úr pedig fölhatalmaztatik, hogy a hozzá beterjesztendő, elfogadhatónak véleményezett terveket, költségvetéseket és és szabályszerűen hozott határozatokat, amennyiben azok időközben leendő jóváhagyása az egyházra nézve kívánatos volna, jóváhagyhassa s a kerületre terjesztendő iratokat megerősítés végett fölterjeszthesse.

69. A jelenlegi egyházkerületi rendes és pótképviselők megbízatása

tekintettel a jövő évi általános tisztújításra: egy évre meghosszabbítatik.

70. Szavazatszedő bizottságba az elnökség mellé

Sátor Dávid, Szabó József, Tóth Mór, Szilágyi Tihamér a folyó évre megválasztatnak.

71. Számvevőszéki tagokul az elhunyt Papp József és Kálmán Sándor helyére

Kócsi Péter és Oláh Sándor lelkészek vátasztatnak.

72. Segélyosztó bizottságba Sinka Lajos mellé

Kató Béla és Bogdán Lajos lelkészeket választja közgyűlésünk.

73. A szárazberek ref. egyháztanács 1912. ápr. 24-én tartott gyűlésében 25. sz. a. szabályszerűen hozott határozattal helybe hagyta gondnokának az egyház érdekében, noha előzetes megbízatás nélkül tett azt az eljárását, mely szerint a Szárazberek község tulajdonát képező és közvetlenül az egyház legelőbirtoka mellett elterülő 5 és fél köblös (1200 □ öles) szántóföldet az egyház részére nyilvános árverésen 1670 K-ért megvette.

Ugyanakkor kimondotta egyháztanács, hogy a vételár kifizetésére közszükségleti alapja terhére 800 K ideiglenes kölcsönt vesz föl.

Kéri e határozatai jóváhagyását.

Közgyűlésünk a szárazberek ref. egyház birtokvásárlását és kölcsönét addig is, míg az egyháztanács a vonatkozó adásvételi szerződést betérjeszthetné, készséggel jóváhagyja és a határozatot megerősítés végett az egyházkerületre fölterjeszti.

74. A magosligeti egyháztanács 1912. márc. 31-én kelt szabályszerű határozat alapján betérjeszti a kántortanítói állomás újonnan kiállított díjlevelét, mely szerint ez állomás javadalma készpénzben és terményekben, 568 K államsegélylyel 1000 K 72 fillérre megy.

Közgyűlésünk a négy példányban betérjesztett díjlevelet jóváhagyja s megerősítés végett az egyházkerületi gyűlés elé terjeszti.

75. A kiskolcsi egyháztanács 1911. szept. 3-án tartott presbyteri gyűlésének III. sz. határozatával kapcsolatban kántortanítói állomásának díjlevelét jóváhagyás végett négy példányban betérjeszti.

Közgyűlésünk a betérjesztett díjlevelet visszateszi azzal az utasítással, hogy az 1. sz. tétel alatt részletesen felsorolandó azoknak a természetbeli illetményeknek a mennyisége és minősége, amelyeknek az értéke a kitüntetett 398 K 16 fillért adja. Amennyiben az egyháztanács a szabályszerűen kiállított új díjlevelet f. é. máj. 10-ig az esperesi hivatalhoz beküldi, esperes ur fölhatalmaztatik, hogy azt az egyházkerületre megerősítés végett fölterjessze.

76. Az ombodi egyház előljárósága az iránt kérelmez, hogy fiu- és leányiskolája renoválása s a törvény kívánalmainak megfelelő átalakítása czéljából addig is, míg népiskolai- és közalapi tökesegélyek elnyeréseért folyamodhatnék, 5331 K 30 f kölcsönt vehessen fel; ennyibe kerül az egyháztanács által elfogadott költségvetés szerint a két épület renoválása és átalakítása.

A beterjesztett kérelem indoklásában ki van emelve, hogy a leányiskola a f. év tavaszán összeomlással fenyegetett, minek következtében esperes ur jóváhagyásával be is záratott s a fiuiskolának a törvény kívánalmai szerint való átalakítását várm. közig. bizottság több ízben követelte, amit ha f. évi szept. 1-ig nem teljesítene az iskola-fentartó egyház, az élvezett államsegély beszüntetésére lehet elkészülve.

Egyházmegyei közgyűlésünk, tekintettel a sürgős szükségre, arra a mintegy elemi csapásra, mely az egyházat leányiskolája nagy mérvű megrongálódása által érte, akadályt nem támaszt, a költségvetést felülvizsgáltatás végett esperes urnak kiadja s annak elfogadhatósága esetében, az 5331 K 30 f kölcsön felvételét jóváhagyja s megerősítés végett a főt. és mélt. egyházkerületi közgyűlés elé terjeszti.

77. Több tárgy nem lévén, elnöklő esperes Nagybánya város polgármesterének a tanácsterem átengedéseért

köszönetet mond s a közgyűlést berekeszti.

Közigazgatási bírósági ülés.

78. A nagybányai ref. egyházmegye bírósága, mint közigazgatási bíróság, Széll György esperes, tárgyalást vezető elnök, Tóth Mór gondnokhelyettes, társelnök, elnöklete alatt, Sátor Dávid, Szabó József, Nagy Elek, Papolczy Zoltán, Sinka Lajos, Bay Lajos bírák, Soltész Elemér jegyző részvétele mellett, dr. Harcsár Géza egyházmegyei ügyész jelenlétében, Erdei Károly és társai kakszentmártoni lakosoknak Berecz Antal és társai presbyterré választása ellen beadott panasza tárgyában alantírott helyen és napon, nyilvános tárgyalás után zárt ülésben következőleg

ítélt :

Berecz Antal, I. Király Antal és V. Király Ferencz kakszentmártoni presbyterek választása ellen beadott panasz elutasítatik; nevezettek presbyteri állásukban megerősítetnek.

Indokolás :

Eltekintve attól, hogy a kakszentmártoni egyháztanács nevezett presbyterek tisztességes, egyházas életét igazolja, egyszersmind a panaszok valóságát megczáfolja, el kellett utasítani panaszlókat már azért is, mert a beadott panaszt összesen kilenczen írták alá, holott az V. t.-cz. 41. §-a értelmében választási ügyekben a bírói eljárás legalább tíz választó panaszára indítható meg.

Az ítélet kihirdetésénél felek nem lévén jelen, a bíróság elnöke elrendeli, hogy az Erdei Károly és társai, továbbá a kakszentmártoni egyháztanács részére hiteles kiadmányban kézbesíttessék.

Kelt Nagybányán, 1912. év április 26. napján.

A nagybányai egyházmegyei közigazgatási bíróság.

Széll György egyházi elnök. *Tóth Mór* világi elnök. *Soltész Elemér* jegyzőkönyvvezető.

79. A nagybányai ref. egyházmegye bírósága, mint közigazgatási bíróság, Széll György esperes, tárgyalást vezető elnök, Tóth Mór gondnokhelyettes, társelnök, elnöklete alatt, Sátor Dávid, Szabó József, Nagy Elek, Papolczy Zoltán, Sinka Lajos, Bay Lajos bírák, Soltész Elemér jegyző részvétele mellett, Bogdán Lajos pettyéni lelkész, Bőszörményi Sándor pettyéni főgondnok és dr. Harcsár Géza egyházmegyei ügyész jelenlétében, Helmeczy József pettyéni birtokosnak a pettyéni egyháztanács adókivetése ellen beadott felebbezése tárgyában, alantírott helyen és napon, nyilvános tárgyalás után zárt ülésben következőleg

ítélt :

Bíróság Helmeczy József pettyéni birtokos felebbezésének helyt ad s pettyéni egyházi adóját az 1911. évre állami egyenes adója 10 %-ának 25 %-ában, azaz 16 K 09 fillérben állapítja meg.

Indokolás.

Köztudomásu, hogy Helmeczy József állandó lakása Szatmár-Németiben van; mint ottani gyakorló ügyvéd, másutt állandóan nem is lakhatik. Mint szatmárnémetii lakos, a szatmárnémetii ref. egyházban rendes egyházi adót fizet.

Az a körülmény, hogy minden év nyári hónapjaiban Pettyén községben fekvő ingatlan birtokán is tartózkodik, őt pettyéni lakossá nem teszi; tehát egyházi adóval jogosan csak mint külbirtokos, a III. t.-cz. 10. §. b) pontja alapján róható meg.

Miután pedig felebbező a csatolt adófőkönyvi kivonat szerint 1911. évben Pettyén községben 643 K 82 f állami egyenes adót fizetett, ez után az összeg után vagyoni adó czimén reá csak 16 K 09 f vethető ki; a reá kivetett összegnek ezen felül eső része a fentebb említett okból, a személyi adó pedig a III. t.-cz. 10. §-ának 5-ödik bekezdése alapján egészen törlendő volt.

Az a körülmény, hogy Helmeczy József évek óta mint pettyéni lakos volt megadóztatva s a reá kivetett rendes egyházi adót mindeddig ellenmondás nélkül fizette: az egyháztanács eljárását jogossá nem teszi, legfeljebb felebbező áldozatkészségét bizonyítja s az általa a törvényes alapon kivethető adón felül fizetett összeg az egyházra nézve adomány jellegével bír, melyet felebbezőnek megvonni bármikor jogában állott.

A felebbezést el kellett fogadni s az ügyet érdemben kellett felül-

birálni, mert a III. t.-cz. 19. §-a alapján a külbirtokos a kivetett egyházi adó mennyisége felől írásban értesítendő; minthogy felebbezőt az egyháztanács annak idején írásban nem értesítette: joga volt akkor élni felebbezéssel, amikor a kivetésről más uton értesült.

Az ítélet felek előtt kihirdettetvén, azt tudomásul vették, míg felebbező és a pettyéni egyháztanács erről hiteles kiadmányban értesítetik.

Kelt Nagybányán, 1912. év április hó 26. napján.

A nagybányai egyházmegyei közigazgatási bíróság.

Széll György egyházi elnök. *Tóth Mór* világi elnök. *Soltész Elemér* jegyzőkönyvvezető.

80. A nagybányai ref. egyházmegye bírósága, mint közigazgatási bíróság, *Széll György* esperes, tárgyalást vezető elnök, *Tóth Mór* gondnok-helyettes, társelnök, elnöklete alatt, *Sátor Dávid*, *Szabó József*, *Papoczy Zoltán*, *Sinka Lajos*, *Bay Lajos* bírák, *Soltész Elemér* jegyző részvétele mellett, *Nagy Elek* kispaládi lelkész és dr. *Harcsár Géza* egyházmegyei ügyész jelenlétében, *Nagy Elek* kispaládi lelkész által a kispaládi egyháztanács adókivetése ellen beadott felebbezés tárgyában, alantírott helyen és napon, nyilvános tárgyalás után zárt ülésben következőleg

ítélt:

Nagy Elek kispaládi lakos felebbezésének a bíróság helyt ad s a kispaládi egyháztanács 16—1912. sz. határozata reá vonatkozó részének részben való megváltoztatásával *Nagy Elek* lelkész egyházi adóját az 1912. évre vagyoni adó címén 5 K, személyi adó címén 6 K, rendkívüli adó címén 17 K 60 f, összesen 28 K 60 fillérben állapítja meg.

Indokolás.

Az az állami adó, amelyet a lelkész használatában levő ingatlan birtok után díjlevél szerint az egyház fizet, nem tekinthető a lelkész adójának és nem számítható az egyházi adó megállapításánál a lelkész állami adójához.

Miután pedig nem vitás az, hogy a felebbező lelkész évi egyenes állami adója 50 K: ez adóalapon a rendelkező részben meghatározott rendes és rendkívüli adó vethető ki jogosan; ezért az egyháztanács kivetését a III. t.-cz. 19. §-a alapján a rendelkező részben foglaltak szerint kellett megváltoztatni.

1912. ÁPR. 80

Az ítéletet annak kihirdetésénél jelenvolt fellebbező tudomásul veszi, a kispaládi egyháztanácscsal elnökség hiteles kiadmányban közölni rendeli.

Kelt Nagybányán, 1912. év április hó 26. napján.

A nagybányai egyházmegyei közigazgatási bíróság.

Szell György egyházi elnök. *Tóth Mór* világi elnök. *Soltész Elemér* jegyzőkönyvvezető.

Fegyelmi bírósági ülés.

81. A nagybányai ref. egyházmegye bírósága, mint fegyelmi bíróság, Széll György esperes, tárgyalást vezető elnök, Tóth Mór gondnok-helyettes, társelnök, elnöklete alatt, Sátor Dávid, Szabó József, Nagy Elek, Papolczy Zoltán, Sinka Lajos bírák, Soltész Elemér jegyző részvétele mellett, dr. Harcsár Géza egyházmegyei ügyész jelenlétében, Koppermann Gyula szatmárudvarii lelkész ellen hivatalból folyamatba tett fegyelmi ügyben, alantírott helyen és napon nyilvános tárgyalás után zárt ülésben következőleg

ítélt:

A nagybányai egyházmegye fegyelmi bírósága Koppermann Gyula szatmárudvarii lelkészt az E. T. V t.-cz. 34. § A) 1. pontjába ütköző fegyelmi vétségben vétkesnek mondja ki és öt 100 K pénzbüntetésre ítéli, kötelezván ez összegnek 15 nap alatt, végrehajtás terhe mellett, az egyházmegyei közpénztárba leendő befizetésére.

Indokolás.

Egyházmegyei közgyűlésünk 73—1911. sz. határozata szerint sajnálatos tény az, hogy a szatmárudvarii iskolába járó református vallású tanköteles gyermekek az 1910—11. iskolai évben vallásos oktatásban nem részesültek.

Miután a gyermekek vallásos oktatása Koppermann Gyula lelkésznek lett volna kötelessége: azzal, hogy ezt a hivatalos kötelességét nem teljesítette, elkövette az V. t.-cz. 34. §. A) 1. pontjába ütköző fegyelmi vétséget s ezért öt büntetni kellett.

A büntetés kiszabásánál súlyosbító körülménynek vette bíróság azt, hogy éppen lelkész az, aki a gondjaira bízott gyermekek vallásos nevelésével egy egész éven át nem törődött, vallástanítói kötelességét szándékosan nem teljesítette és hogy ezt a vétséget olyan kis egyházban követte el, melynek hivei, idegen vallású lakosság közé ékelve, nagyobb felügyeletre, fokozottabb gondozásra szorultak.

Hogy pedig vádlott lelkes még védekezni sem tartotta érdemesnek, sem igazoló nyilatkozatot nem adott, ezzel, míg egyfelől fölöttes hatóságával szemben nagy tiszteletlenséget követett el, másfelől kétségtelenül beigazolta, hogy önmaga iránt való kötelességét sem akarja vagy nem tudja teljesíteni.

Az ítéletet ügyész tudomásul veszi, meg nem jelent vádlottnak az elnökség hiteles kiadmányban kézbesíttetni rendeli.

Kelt Nagybányán, 1912. év április hó 26. napján.

A nagybányai egyházmegyei fegyelmi bíróság.

Szell György egyházi elnök. *Tóth Mór* világi elnök. *Soltész Elemér* jegyzőkönyvvezető.

82. A nagybányai ref. egyházmegye bírósága, mint fegyelmi bíróság, *Szell György* esperes, tárgyalást vezető elnök, *Tóth Mór* gondnok-helyettes, társelnök, elnöklete alatt, *Sátor Dávid*, *Szabó József*, *Nagy Elek*, *Papolczy Zoltán*, *Sinka Lajos* bírák, *Soltész Elemér* jegyző részvétele mellett, *Bagoly Albert* vádlott és dr. *Harcász Géza* egyházmegyei ügyész jelenlétében, *Bagoly Albert* szatmárgörbedi tanító ellen hivatalból indított fegyelmi ügyben, alantírott helyen és napon nyilvános tárgyalás után zárt ülésben következőleg

ítélt:

Bíróság *Bagoly Albert* szatmárgörbedi református tanítót az egyházi törvények V. t.-cz. 34. §-a A) 1. pontjába ütköző fegyelmi vétésben vétkesnek mondja ki, őt 50 K pénzbüntetésre ítéli és kötelezi ez összegnek 15 nap alatt az egyházmegye pénztárába végrehajtás terhe mellett leendő befizetésére.

Indokolás.

Az E. T. VI. t.-cz. 23. §-a minden tanítónak kötelességévé teszi azt, hogy tanítói hivatalában kellő szorgalmat és buzgóságot tanúsítson, tanítványait oktassa, tanítsa.

Vádlott ezt a hivatalos kötelességét szegte meg; mert az egyházmegyei közgyűlés 1911—73. VI. számú határozatából megállapítható, hogy esperesi megintés daczára, tehát egymásután következő két iskolai éven át semmi eredményt nem mutatott föl, tanítványait nem oktatta, nem tanította; ezért őt a rendelkező részben foglalt büntetéssel kellett sújtani.

Ítélet kihirdetettvén, úgy ügyész, mint vádlott megnyugosznak benne.

Kelt Nagybányán, 1912. év április hó 26. napján.

A nagybányai egyházmegyei fegyelmi bíróság.

Széll György egyházi elnök. *Tóth Mór* világi elnök. *Soltész Elemér* jegyzőkönyvvezető.

83. A nagybányai egyházmegyei egyházi bíróság, mint fegyelmi bíróság, *Széll György* esperes, tárgyalást vezető elnök, *Tóth Mór* gondnok-helyettes, társelnök, elnöklete alatt, *Sátor Dávid*, *Szabó József*, *Nagy Elek*, *Papolczy Zoltán*, *Sinka Lajos* bírák, *Bogdán Lajos* jegyző részvétele mellett, *Nagy Gáspár* sárközüzlaki lakos panaszló, *Szabó Károly* sárközüzlaki lelkész panaszlott és dr. *Harczár Géza* egyházmegyei ügyész jelenlétében, *Szabó Károly* sárközüzlaki lelkész ellen folyamatba tett fegyelmi ügyben alulírott helyen és napon, nyilvános tárgyalás után zárt ülésben a következőképpen

ítélt:

Bíróság *Szabó Károly* sárközüzlaki lelkészt az ellene emelt vád és következményei terhe alól felmenti, egyszersmind figyelmezteti, hogy *Nagy Gáspár* panaszos ellen nyilvános rágalmazás vétsége miatt a büntető bíróság előtt megtorlást követelhet; ellenben *Nagy Gáspár* sárközüzlaki lakost kötelezi, hogy eljárási költség címén 59 koronát 15 nap alatt az egyházmegye pénztárába végrehajtás terhe mellett fizessen be.

Indokolás.

A vizsgálat adatai szerint nemcsak teljesen bizonyítatlanul maradt minden panasz, amelyet *Nagy Gáspár Szabó Károly* ellen emelt, de kétségtelen, hogy panaszos feljelentését teljesen roszhiszeműen, panaszlottal szemben táplált ellenszenvétől vezettelve, tudva valótlant állítva, alaptalanul tette meg s ezzel a tényével a nyilvános rágalmazás vétségét követte el.

Föl kellett menteni ez okból a teljesen alaptalanul meghurczolt panaszlottat s az V. t.-cz. 98. § 2. p. utolsó bekezdése alapján figyelmeztetni arra, hogy magának büntető bíróságaink előtt folyamatba tehető eljárás rendén elégtételt szerezhet.

Panaszosnak az eljárási költségekben való marasztalása az V. t.-cz. 98. § 2. p. 10. bekezdésén alapszik.

Kelt Nagybányán, 1912. április hó 26. napján.

A nagybányai egyházmegyei fegyelmi bíróság.

Széll György egyházi elnök. *Tóth Mór* világi elnök. *Bogdán Lajos* jegyzőkönyvvezető.

84. Az Öry Tamás lázárii lelkész által önmaga ellen kért fegyelmi ügyben

elnökség a tárgyalást elnapolja, mert a bíróság érdektelen tagjai nincsenek kellő számban jelen.

85. Időszaki tanácsba a folyó évre megválasztatnak az elnökség vezetése alatt

rendes tagokul: Sátor Dávid, Tóth Mór; póttagokul: Szabó József, Bay Lajos.

Függelék.

Az 1, 2, 4, 9, 17—19, 21—24, 27, 28, 46—48, 51, 52, 54—58, 65—75, 78—82, 84 számokat jegyzette Soltész Elemér.

A 3, 7, 8, 10—16, 20, 25, 26, 31, 34, 43—45, 49, 50, 53, 59, 63, 76, 77, 83, 85 számokat Bogdán Lajos.

Az 5, 6, 35—42, 60, 61 számokat Torday Imre.

A 29, 30, 32, 33, 62, 64 számokat dr. Helmeczy Pál.

Hitelesítjük.

Szatmár, 1912. május 1.

Szék György

esperes.

Szabó József

tanácsbíró.

Tóth Mór

c. m. gondnok-helyettes.

Sinka Lajos

tanácsbíró.

Soltész Elemér

lelkészi főjegyző.

Bogdán Lajos

lelkészi aljegyző.

Betűsoros tárgymutató.

- Adakozás a kecskeméti egyház javára. 9. VI.
- Adorjáni egyház utóöröklési jogának megváltási ügye fölterjesztetik. 32.
- Adorjáni kántortanítói díjlevél fölterjesztetik. 44.
- Amaczi telekkönyvi kiigazítás tárgyában hozzon a presbyterium új határozatot. 29.
- Aranyosmegyesi egyháznak melléképületek építésére esperesi hivatal engedélyt adhat. 30.
- Avasújavárosi presbyterium 2000 K rendkívüli adót vethet. 60.
- Bagoly Albert 50 K pénzbüntetésre ítéltetik. 82.
- Balogh István tanácsbírói tisztéről lemond. 16.
- Batizi egyháztanács 1912—1914. években rendkívüli adót vethet. 39.
- Bodnár János volt kakszentmártoni lelkész emléke megörökítettik. 9. I.
- Bogdán Lajos aljegyzővé választatik. 6. Esküt tesz. 8.
- Dobrácsapátii kántortanítói díjlevél fölterjesztetik. 45.
- Dobrácsapátii templomterv pótlás végett vissza. 48.
- Egrii gondnok felebbezése az új temetőhely használata tárgyában elutasítottatik. 23.
- Egyházfentartási alapot minden egyház gyűjtsön. 54.
- Egyházkerület 569—1911. sz. határozata. 10.
- Egyházkerület 599—1911. sz. határozata. 11.
- Egyházkerület 494—1911. sz. határozata. 12.
- Egyházkerület 493—1911. sz. határozata. 13. 17.
- Egyházkerület 596—1911. sz. határozata. 14.
- Egyházkerület 600—1911. sz. határozata a sárközüjlaki iskola államosítása tárgyában. 15.
- Egyházkerületi képviselők megbízatása ez évre. 69.
- Egyházmegyei könyvtár részére szekrény és könyvjegyzék készítése engedélyeztetik. 50.
- Egyházmegyei könyvtárnok 1911. évi számadása. 57.
- Egyházmegyei közpénztárnok számadása 1911-ről. 55.
- Egyházmegyei közpénztár 1912. évi költségelőirányzata. 56.

- Erdődi tanítói állás átalakítása. 22.
- Esperesi jelentés. 9.
- Garbolczi egyháztanács 15% rendkívüli adót vethet. 41.
- Garbolczi egyháztanácsnak a kötelező közmunkára vonatkozó határozata jóváhagyatik. 42.
- Helmeczy József adókimutatás tárgyában beadott felebbezésének bíróság helyt ad. 79.
- Időszaki tanács. 85.
- Kakszentmártoni egyház 7000 K kölcsönkérelme fölterjesztetik. 37.
- Kakszentmártoni egyháztanács 30% rendkívüli adót vethet. 40.
- Kakszentmártoni egyháztagok felebbezése gondnok iránt nyilvánított bizalmatlanság tárgyában elutasítatik. 67.
- Kakszentmártoni presbyterválasztás ellen beadott panasz elutasítatik. 78.
- Kálmán Sándor volt hiripi lelkész emléke megörökítettetik. 9. I.
- Kishodosi templom és lelkészi lakás terve felülvizsgálandó. 68.
- Kiskolcsi kántortanítói díjlevél kiigazítás után felterjesztendő. 75.
- Koppermann Gyula 100 K pénzbüntetésre ítéltetik. 81.
- Közügyülés megnyitása. 1. Bezárása 77.
- Közügyülés tagjainak számbavétele. 2.
- Lelkészi fizetés sürgős rendezése tárgyában fölterjesztés. 24.
- Lelkészi nyugdíjalap 1911. évi számadása. 53.
- Magosligeti kántortanítói díjlevél fölterjesztetik. 74.
- Méhtelegi egyház 1000 K újabb kölcsöne fölterjesztetik. 35.
- Missziói jelentések. 65.
- Miszi Mihály javaslata kiadatik a tanügyi bizottságnak. 18.
- Nagy Elek adókimutatás tárgyában beadott felebbezésének bíróság helyt ad. 80.
- Nagyhodosi egyház 1000 K kölcsön-ügye fölterjesztetik. 36.
- Nagypaládi egyház erdőeladása felterjesztetik. 62.
- Népiskolai karénektárt tanítóegyesület véleményezze. 25.
- Ombodi egyház kölcsöne fölterjesztetik. 76.
- O. R. L. E. alapszabályai levéltárba. 26.
- Öry Tamás ügyében bíróság nem alakulhatott meg. 84.
- Papp József volt adorjáni lelkész emléke megörökítettetik. 9. I.
- Patóházai lelkészi díjlevél pótlás után felterjesztendő. 63.
- Pettyéni egyháztanács az ajándékul nyert ingatlanról tegyen jelentést. 33.
- Rozsályi egyház 800 K kölcsöne felterjesztetik. 61.
- Sándorhomoki egyház ingatlaneladása pótlás után jóváhagyható. 31.
- Sárközi egyháztanács szakemberrel készíttessen templomtervet. 47.

Sárközi ref. dalárda alapszabályai megerősítetnek. 49.
 Segélyosztást véleményező bizottság jegyzőkönyve. 59.
 Segélyosztó bizottság. 72.
 Soltész Elemér főjegyzővé választatik. 5. Tanácsbírói tisztéről lemond. 7.
 Szabó Károly az ellene beadott vádak alól felmentetik. 83.
 Szamoskőrödi egyház a Lőkösne-féle hagyatékot lelkeszi lakás építésénél felhasználhatja. 34.
 Szamoskőrödi egyháztanács készíttessen új tervet a lelkeszi lakásra. 46.
 Szatmárhegyi egyház temetéseknél fuvarról gondoskodják. 21.
 Szatmárhegyi egyház 10 ezer korona ideiglenes kölcsönt vehet. 38.
 Szavazatszedő bizottság. 70.
 Számvevőszéki tagok. 71.
 Számvizsgáló jelentése Uszka és Sárközujlak 1910. évi számadásáról. 51.
 Kishodos, Sándorhomok, Garbolcz 1910. évi számadásáról. 52.
 Számvizsgáló bizottság jelentése 54.
 Szárazberek egyháztanács telekkönyvi kiigazgatási kérelme pótlás végett visszaadatik. 64.
 Szárazberek egyház birtokvásárlása fölterjesztetik. 73.
 Szórványok beosztása. 66.
 Tanítóegyesület alapító levele újból felterjesztetik. 27.
 Tanítóegyesület jegyzőkönyve irattárba. 28.
 Tanítók eskütétele. 20.
 Tanügyi bizottság előterjesztései. 58.
 Tárgysorozat megállapítása. 4.
 Uszkai egyház ügyeinek megvizsgálására küldöttség. 19.
 Jegyzőkönyv hitelesítők. 3.
 Vámfalui lelkeszi új díjlevél felterjesztetik. 43.

Kimutatás

a nagybányai református egyházmegye anya-, leány-, fiókegyházközségeiről és szórványairól az E. T. I. t.-cz. 105. §-ának rendelkezése s a 289—1911. sz. egyházkerületi és 76—1911. sz. egyházmegyei határozatok alapján.

Jegyzet. Valamennyi itt felsorolt község — Adorjáni hegy és Kisgércze (Ugocsa vm.) kivételével — Szatmárvármegyében fekszik.

Rövidítések: a. = anyaegyház; l. = leányegyház; f. = fiókegyház; sz. = szórvány; m. = missziói.

1. Adorján a.
Adorjáni hegy, Kisgércze sz.	bágy, Felsőhomoród, Ivácskó,
Középhomoród, Pácza falu,
Réztelek sz.
2. Amacz a.
Oroszfalu sz.	11. Kakszentmárton a.
Kak sz.
3. Apa a.
<i>Apahegy l.</i>
Szamosborhid, Szamostelesz.	12. Kishodos a.
4. Aranyosmegyes a.
<i>Szatmárgörbed l.</i>	13. Kiskolcs a.
<i>Dobrácsapáti l.</i>
5. Avasujváros a.
Ráksa, Rózsapallag sz.	14. Kispalád a.
6. Batiz a.	15. Kispeleske a.
Nagypeleske sz.
7. Egri a.	16. Kőszegremete a.
Bikszád, Bujánháza, Kányaháza,
Komorzán, Lekence, Tartolcz, Terep sz.
8. Felsőbánya a.
<i>Kapnikbánya f.</i>
Bajfalu, Dióshalom, Felsősándorfalu, Felsőujfalu, Giródtótfalu, Györkefalu, Kékesoroszfalu, Kisbánya, Laczfalu, Magyarkékes, Nyegrefalu, Oláhkékes, Pusztatelek, Szakállasdombó sz.	17. Lázári a.
9. Garbolcz a.	18. Magosliget a.
10. Hirip a.
Alsóhomoród, Bükkszoldo-	19. Méhtelek a.
	20. Mikola a.
	21. Misztótfalu a.
Balotafalu, Buság, Kissikárló, Láposbánya, Mezőaranyos, Mismogyorós, Miszbánya, Szamosmonostor, Nagysikárló sz.

22. **Nagybánya a.**
Erdőszáda m. l.
Alsófernezely m. f.
 Alsóujfalu, Farkasaszó, Fekete-
 tefalu, Felsőfernezely, Lápos-
 hidegkut, Lénárdfalú, Oláh-
 tótfalu, Szamosujfalu, Tomá-
 nya, Tökésbánya, Zazár sz.
23. **Nagyhodos a.**
24. **Nagykolcs a.**
25. **Nagypalád a.**
26. **Ombod a.**
Szatmárpálfalva l.
27. **Patóháza a.**
 Szamosberencze sz.
28. **Pettyén a.**
29. **Rozsály a.**
 Zajta sz.
30. **Sándorhomok a.**
 Kissár sz.
31. **Sárkőz a.**
32. **Sárkőzujlak a.**
33. **Szamoskóród a.**
34. **Szamoskrassó a.**
 Szamoslippó, Szinfalu sz.
35. **Szatmárhegy a.**
Erdőd m. l.
 Nagymadarász, Oláhgyűrűs,
 Meddes, Szakasz sz.
36. **Szatmárudvari a.**
Berend f.
37. **Szárazberek a.**
38. **Szinérváralja a.**
 Alsóhuta, Barlafalu, Borvá-
 laszút, Iloba, Kissebespatak,
 Mogyorós, Papbikó, Remete-
 mező, Szamosveresmart, Sze-
 lestyehuta sz.
39. **Tisztaberek a.**
40. **Uszka a.**
41. **Józsefháza a.**
42. **Vámfalú a.**
 Avasfelsőfalú, Avasujfalu, Mó-
 zesfalú, Turvékonya sz.

Betűsoros kimutatás.

(Zárjegyen az anyaegyházak.)

Adorján a.
Adorjáni hegy sz.
<i>Alsófernezely</i> m. f. (Nagybánya)
Alsóhomoród sz. (Hirip)
Alsóhuta sz. (Szinérváralja)
Alsóujfalu sz. (Nagybánya)	Balotafalu sz. (Misztótfalu)
Barlafalu sz. (Szinérváralja)
Amacz a.
Apa a.
<i>Apahegy</i> l. (Apa)	Batiz a.
Bajfalu sz. (Felsőbánya)
<i>Berend</i> f. (Szatmárudvari)
Aranyosmegyes a.
Avasfelsőfalú sz. (Vámfalú)
Avasujfalu sz. (Vámfalú)	Bikszád sz. (Kőszegremete)
Borválaszút sz. (Szinérváralja)
Avasujváros a.	Buság sz. (Misztótfalu)
Bujánháza sz. (Kőszegremete)
Bükkszoldobágy sz. (Hirip)
Dióshalom sz. (Felsőbánya)
	Dobrácsapáti l. (Kiskolcs)
Egri a.

Erdőd m. l. (Szatmárhegy)
Erdőszáda m. l. (Nagybánya)
 Farkasaszó sz. (Nagybánya)
 Feketeifalu sz. (Nagybánya)
Felsőbánya a.
 Felsőfernezely sz. (Nagybánya)
 Felsőhomoród sz. (Hirip)
 Felsősándorfalu sz. (Felsőbánya)
Garbolcz a.
 Giródtótfalu sz. (Felsőbánya)
 Györkefalu sz. (Felsőbánya)
Hirip a.
 Iloba sz. (Szinérváralja)
 Ivácskó sz. (Hirip)
 Kak sz. (Kakszentmárton)
Kakszentmárton a.
Kapnikbánya m. f. (Felsőbánya)
 Kányaháza sz. (Kőszegremete)
 Kékesoroszfalu sz. (Felsőbánya)
 Kisbánya sz. (Felsőbánya)
 Kisgércze sz. (Adorján)
Kishodos a.
Kiskolcs a.
Kispalád a.
Kispeleske a.
 Kissár sz. (Sándorhomok)
 Kissebespatak sz. (Szinérváralja)
 Kissikárló sz. (Misztótfalu)
 Komorzán sz. (Kőszegremete)
 Középhomoród sz. (Hirip)
Kőszegremete a.
 Laczfalu sz. (Felsőbánya)
 Láposbánya sz. (Misztótfalu)
 Láposhidegkut sz. (Nagybánya)
Lázári a.
 Lekencze sz. (Kőszegremete)
 Lénárdifalu sz. (Nagybánya)
Magosliget a.
 Magyarkékes sz. (Felsőbánya)

Meddes sz. (Szatmárhegy)
 Mezőaranyos sz. (Misztótfalu)
Méhtelek a.
Mikola a.
 Miszbánya sz. (Misztótfalu)
 Miszmogyóros sz. (Misztótfalu)
Misztótfalu a.
 Mogyorós sz. (Szinérváralja)
 Mózesfalu sz. (Vámfalu)
Nagybánya a.
Nagyhodos a.
Nagykolcs a.
 Nagymadarász sz. (Szatmárhegy)
Nagypalád a.
 Nagypeleske sz. (Kispeleske)
 Nagysikárló sz. (Misztótfalu)
 Nyegrefalu sz. (Felsőbánya)
 Oláhgyűrűs sz. (Szatmárhegy)
 Oláhkékes sz. (Felsőbánya)
 Oláhtótfalu sz. (Nagybánya)
Ombod a.
 Oroszfalu sz. (Amacz)
 Papbikó sz. (Szinérváralja)
Patóháza a.
 Páczaifalu sz. (Hirip)
Pettyén a.
 Pusztatelek sz. (Felsőbánya)
 Rákza sz. (Avasujváros)
 Remetemező sz. (Szinérváralja)
 Réztelek sz. (Hirip)
Rózsály a.
 Rózsapallag sz. (Avasujváros)
Sándorhomok a.
Sárköz a.
Sárközujlak a.
 Szakasz sz. (Szatmárhegy)
 Szakállasdombó sz. (Felsőbánya)
 Szamosberencze sz. (Patóháza)
 Szamosborhid sz. (Apa)

Szamoskóród a.

Szamoskrassó a.

Szamoslippó sz. (Szamoskrassó)

Szamosmonostor sz. (Misztótfalu)

Szamostelek sz. (Apa)

Szamosujfalu sz. (Nagybánya)

Szamosveresmart sz. (Szinérváralja)

Szatmárgörbed l. (Aranyosmegyes)

Szatmárhegy a.

Szatmárpálfalva l. (Ombod)

Szatmárudvari a.

Szárazberek a.

Szelestyehuta sz. (Szinérváralja)

Szinérváralja a.

Szinfalu sz. (Szamoskrassó)

Tartolcz sz. (Kőszegremete)

Terep sz. (Kőszegremete)

Tiszaberek a.

Tománya sz. (Nagybánya)

Tőkésbánya sz. (Nagybánya)

Turvékonya sz. (Vámfalu)

Uszka a.

Józsefháza a.

Zajta sz. (Rozsály)

Zazár sz. (Nagybánya)

Vámfalu a.

